శ్రీ రామకృష్ణ లీలామృతము

(లేక శ్రీరామకృష్ణ జీవిత చరిత్ర)

అనువాదకులు :

కీ. శే. వెదురుమూడి కృష్ణరావుపంతులుగారు, బి. ఏ; శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

ప్రశస్తమైన వస్తువు, అకలంకమైన జీవితము, లోకోత్తరమైన సందేశము. దేహమును పులకరింపజేయు ఆధ్యాత్మికానుభవములు—శైలి సరళము, మధురము. భాష నిర్దుష్టము.—సర్వవిధముల నమూల్యమైన గ్రంథరాజము.

—శ్రీ పా. వే. రాజమన్నారుగారు, గౌ॥ ప్రధాన న్యాయమూర్తి, మద్రాసు.

* * * ఈ గ్రంథము విషయానురూపమై సుబోధమైన శైలిలో రచింపబడినదనుటకు ఎట్టి సందియమును లేదు. * * *

—శ్రీ పింగళి లక్ష్మీకాంతంగారు.

* * * ఆధునిక కాలములో వెలువడిన కొలది మహాగ్రంథములలో, అన్ని విధముల నిది యొకటి. * * *

—శ్రీ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారు.

496 పుటలు (ద్వితీయ ముద్రణము) వెల : రూ. 5/-

శ్రీ వివేకానంద జీవితచరిత్ర

(శ్రీ చిరంతనానందస్వామి ప్రణీతము)

ఇందు శ్రీ స్వాములవారి జీవితమున నింతకు పూర్వము గ్రంథస్థములుగాని ముఖ్య సంఘటన లెన్నియో శ్రీవారి సోదరశిష్యులవలన విని వ్రాయబడినవి. ఇది శ్రీ స్వాముల వారి సంపూర్ణ చరిత్ర!

నిర్దుష్టమైన భాష, అందమైన అచ్చు, ఆకర్షకమైన రూపము.

438 పుటలు (సప్తమ ముద్రణము) వెల : { సాదా ప్రతి రూ. 3/- ; అట్ట బైండు రూ. 3-50 }

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

(మూడవ కూర్పు)

రచయిత : శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

ప్రతి స్త్రీయును పురుషుడును...చదువవలసిన గ్రంథ మిది...అమృతకలశము!... అనన్యసామాన్య నీతిమంజరి...తియ్యని తెలుగు...పాలవంటి శైలి... —ఆంధ్రప్రభ

246 పుటలు వెల : రూ. 2/-

అడ్రెసు: మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

శ్రీ రా మ కృ ష్ణ ప్ర భ

సంపుటము ౧౩ ౧౯౫౮, మే: హేవిళంబి — వైశాఖము సంచిక ౧౧

వి ష య సూ చి క

శ్రీ నాగమహాశయుని జీవిత చరిత్ర

(తృతీయ ముద్రణము)

శ్రీరామకృష్ణుని గృహస్థశిష్యులలో ఉత్తమగణ్యుడు నాగమహాశయుడు. గృహస్థ జీవనమును శాస్త్రీయముగా గడుపుచు పారమార్థికమార్గమున పురోవృద్ధిగాంచుట ఎట్లాయను విషయమును ఈయన చరిత్రము మనకు నిరూపింపగలదు.

ఆబాలగోపాలము అందఱకును అర్థముకాగల సులభశైలి. చక్కని ముద్రణము!

132 పుటలు వెల: రూ. 1-25

అనుష్ఠాన వేదాంతము

(శ్రీ వివేకానందస్వామి ప్రవచనము)

వేదాంతమనగా విశ్వశరణ్యమగు మతసిద్ధాంతము. ఆబాలగోపాలము సమస్త దేశీయులకును సమస్తమతావలంబులకును సర్వకాల సర్వావస్థలయందును ఆ వేదాంతము ఎటుల అనుష్ఠానయోగ్యమో కన్నులకు కట్టినటుల శ్రీస్వాములవారిందు స్పష్టీకరించి యున్నారు.

130 పుటలు (దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము) వెల: రూ. 1-25

అడ్రెసు: మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

స్వామి-శిష్య సంవాదములు

(శ్రీమద్వివేకానందస్వామితోడి సంభాషణలు)

అనువాదకులు : శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

సాంసారిక సమస్యలు పరిష్కరించుకొనదలచినను సమాధిస్థితి సాధింపదలచినను ; రాజకీయవిశేషము లాకళింపదలచినను, లలితకళారహస్యము లవగతముచేసికొనదలచినను — ఇంతేల, లౌకికాలౌకిక విషయములలో వేనినిగుఱించిగాని మీ పరిజ్ఞానము వృద్ధి గావించుకొన దలచినచో ఈ గ్రంథమును తప్పక చదువుడు. నవభారతభాగ్యవిధాత శ్రీమద్వివేకానందస్వామిచంద్రులు శిష్యులతో కావించిన యీ ప్రసంగములలో వారి అనుభవసర్వస్వము రాశీభూతమై యున్నది. సులభశైలి, హృదయమును పట్టి యిచ్చు సంభాషణలు, ముచ్చటైన అచ్చుకూర్పు.

పుటలు 552+12 అకారాది అనుక్రమణిక వెల : రూ. 5/-

నా జీవితము, జీవితకార్యము

అనువాదకులు : శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

శ్రీరామకృష్ణసందేశమును లోకమునకు అందజేయుటకును, లోకమును భౌతికముగా, వైజ్ఞానికముగా, పారమార్థికముగా సేవించుటయందు నేడు జగద్విఖ్యాతిగాంచి యున్న శ్రీరామకృష్ణమఠసేవాసంస్థలను ప్రథమమున స్థాపించు మహోద్యమము నిర్వహించుటకును, శ్రీ వివేకానందాది శిష్యవర్గమువారు ఎంత గాఢదీక్షతో పరిశ్రమించి, ఎంతటి దుర్భరక్లేశముల నోర్వవలసివచ్చెనో, ఈ ఉపన్యాసమున గుండెలవియు వాక్కులతో శ్రీ వివేకానందస్వామి వివరించియున్నాడు. అందఱును చదివి తీఱవలసిన గ్రంథము.

62 పుటలు అందమైన కూర్పు వెల : 50 న. పై.

పారమార్థిక సంభాషణలు

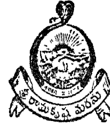
అనువాదకులు : శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

శ్రీరామకృష్ణదేవుని స్వశిష్యవర్గములోని ఆర్గురు జ్ఞానసిద్ధులు శిష్యులతోడను, భక్తులతోడను, చేసిన పరమార్థ విషయక సంభాషణ కతిపయములు. ఎన్నెన్నో గ్రంథములు చదివినగాని తీఱని ఆధ్యాత్మిక సంశయము లీ గ్రంథమూలమున అవలీలగా తీఱును.

402 పేజీలు (మనోజ్ఞమగు ప్రథమ ముద్రణము) వెల : రూ. 3/-

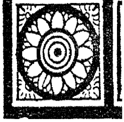
అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

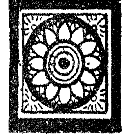

"సర్వేశ్వరుని శరణు జొరుము, అతని కృప నీ యనుభవమునకు అస్వాదము వచ్చును."

—శ్రీ శారదామణి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౧౩ } ౧౯౫౭ - మే :: హేవిళంబి - వైశాఖము సంచిక ౧౧

నిర్వాణషట్కమ్

శ్రీ శంకర భగవత్పాదులు

[అనువాదము సంపాదకీయము]

మనో బుద్ధ్యహఙ్కార చిత్తాని నాహం,
న చ శ్రోత్రజిహ్వే, న చ ఘ్రాణనేత్రే,
న చ వ్యోమ, భూమిర్, న తేజో న వాయుశ్,
చిదానన్ద రూప, శ్శివో ఽహం, శివో ఽహమ్ ॥ ౧

కాను నే బుద్ధిని, కాను నే మనము, కా నహంకారమున్, గాను చిత్తమును,
కాను శ్రోత్రంబును, కాను జిహ్వయును, కాను ఘ్రాణంబును, కాను నేత్రమును,
కాను గా మన్ను నేఁ, గాను గా మిన్ను, కా నయా వాయువుఁ, గా నయా తేజు,
సచ్చిదానందుండ, శంభుండ, శివుఁడ ॥

న చ ప్రాణ సంజ్ఞో, న వై పఞ్చ వాయుర్.
న వా సప్త ధాతుర్, న వా పఞ్చ కోశః,
న వాక్ పాణి పాదం, న చోపస్థపాయూ,
చిదానన్ద రూప, ఽహం, శివో ఽహః ౨

కాను నేఁ బ్రాణంబఁ; గా నైదుసురులఁ; గాను ధాతువు లేడుఁ; గాను కోశము ల
యిదుఁ; గాను పాణియు పద పాయువులును, కా నుపస్థయు, వాక్కుఁ గా నయా నేను,
సచ్చిదానందుండ, శంభుండ, శివుఁడ ॥ ౨

న మే ద్వేషరాగౌ, న మే లోభమోహౌ,
మదో నైవ మే, నైవ మాత్సర్యభావః,
న ధర్మో, న చార్థో, న కామో, న మోక్షశ్,
చి దానన్ద రూప, శ్శివో ఽహం, శివో ఽహమ్ ॥ ౩

లేదు ద్వేషంబును, లేదు రాగంబు, లేదు లోభంబును, లేదు మోహంబు,
లేదు మదంబును, లేదు మచ్చరము, లేదు ధర్మము నాకు, లే దర్థవితతి,
కామమ్ముఁ లేదు, మోక్షంబునుఁ లేదు; సచ్చిదానందుండ, శంభుండ, శివుఁడ ॥ ౩

న పుణ్యం, న పాపం, న సౌఖ్యం, న దుఃఖమ్,
న మన్త్రో, న తీర్థం, న వేదా, న యజ్ఞాః.
అహం భోజనం నైవ, భోజ్యం, న భోక్తా
చి దానన్ద రూప, శ్శివో ఽహం, శివో ఽహమ్ ॥ ౪

కాను నేఁ బుణ్యంబుఁ, గాను పాపమును, కాను నే సౌఖ్యంబుఁ, గాను దుఃఖమును,
కాను నే మంత్రంబుఁ, గాను తీర్థమును, కాను వేదంబ, నేఁ గాను యజ్ఞములు,
కాను భోజనమును, గాను భోజ్యంబుఁ, కాను నే భోక్తను కాను కా నయ్య,
సచ్చిదానందుండ, శంభుండ, శివుఁడ ॥ ౪

న మృత్యుర్, న శఙ్కా, న మే జాతిభేదః,
పితా నైవ మే, నైవ మాతా, న జన్మ,
న బన్ధుర్, న మిత్రం, గురుర్ నైవ శిష్యశ్,
చి దానన్ద రూప, శ్శివో ఽహం, శివో ఽహమ్ ॥ ౫

లేదు మృత్యువు నాకు, లే దెట్టి భీతి, లే దెంచఁగా జాతిభేదంబు నాకు,
లేరు తల్లియుఁ దండ్రి, లేదు జన్మంబు, లేరు బంధులు నాకు, లేరు మిత్రములు,
లేఁడు గురు వొకండు, లేఁడు శిష్యుండు, సచ్చిదానందుండ, శంభుండ, శివుఁడ ॥ ౫

అహం నిర్వికల్పో, నిరాకారరూపో,
విభూత్వా చ్చ సర్వత్ర సర్వేన్ద్రియాణాం
న చాసఙ్గతం, నైవ ముక్తిర్, న మేయశ్,
చి దానన్ద రూప, శ్శివో ఽహం, శివో ఽహమ్ ॥ ౬

నిర్వికల్పుండను, నెఱి నిరాకార రూపుండ, విశ్వ స్వరూపుండ, నేను;
సక లేంద్రి యాతిగ సరణిని నుందు, జ్ఞేయుఁడం గాను, మోక్షితుఁడఁ గాఁబోను,
సచ్చిదానందుండ, శంభుండ, శివుఁడ ॥ ౬

మాలదాసరి - భగవత్సంకీర్తనఫలము

(గత సంచిక తరువాయి)

VI. బ్రహ్మరాక్షసునిలో పరివర్తనము

దాసరి అట్లు చెప్పఁగా, అతనిసత్యమునకు ఆ బ్రహ్మరాక్షసుఁడు ఆనందబాష్పములు గురియుచు, ఒడ లెల్ల గగుర్కొని, తన పెద్ద బట్ట తలపై మధ్యాహ్నపు మిడియెండ మెఱయుచుండ, ఆ దాసరిని కలిసికొనుటకై పరుగున వచ్చెను; కొండ తిరిగినట్లుగా ఆ దాసరికిభక్తితోఁ బ్రదక్షిణము సేసెను. పాకలవ్యాధితోఁ గూడిన యేనుఁగు ఏ విధముగా తన కట్టు కంబ మయిన చెట్టుచుట్టును దిరిగి తిరిగి, కొండలు మాఱు మ్రోగునట్లు రొద పెట్టుచు ఆ చెట్టువేరులకు తన నొసలు తగులునట్లు వ్రాలునో, ఆవిధముగ దాసరిపాదములకుఁ దననొసలు తగులునట్లుగాను కొండలు మాఱుమ్రోఁగునట్లు అతనిని స్తుతించుచును వ్రాలి కోఱలతో అతని పాదముల నెత్తి ఒక టొక్కటిగా తన శిరముం జేర్చి ఇట్లనెను.

VII. హృదయపరివర్తనానంతరము బ్రహ్మరాక్షసునకు మాలదాసరితో నైన సంవాదము

రాక్షసుఁడు — ఈ లోకములో దేవతలును రాక్షసులును రాజులును మునులును చిల్లర పనులందుఁ దమ మాటనిజమును నిలఁబెట్టుకొన్నవారు ఉన్నారు. కాని నీవలె అతిదారుణ మైన శరీర దాన ప్రతిజ్ఞను నెఱవేర్చిన వా రెవ్వరును లేరు. నేను ఎంతో వృద్ధుఁడను. నేను చక్కఁగా ఎఱుఁగుదును. నీ వంటి ప్రతిజ్ఞానిర్వాహకులు జగత్తులో లేరని ప్రతిజ్ఞ చేయుచున్నాను. దివ్యనాదములీనుచు తుంబి కట్టిన నీ వీణెయనెడి తెప్పచేత నీవు మధుర మయిన హరిస్తోత్ర మనెడి సముద్రంపుటలలను దాఁటుచున్నావు. కుఱుంగుడి స్వామి కరుణ నీకుఁ బట్టుగొమ్మగా నున్నది. అట్టి నీకు ఈ ధైర్యమందును, ఈ జ్ఞప్తియందును, ఈ మాట నిలుకడయందును, శ్రీహరిసేవనమే పరాయణ మైన యీ బుద్ధియందును—సాటి యెవ్వరును లేరు.

మాలదాసరి — [రాక్షసుని గౌఁగిలించుకొని] ఓ రాక్షసశ్రేష్ఠుఁడా, ఈ దినము నావ్రతమును పుణ్యాత్ముఁడ వైన నీవు కదా నెఱవేర్పించితివి? నీ యత్యంత దయాపూర్ణ కటాక్ష వీక్షణముచేత నాపని నెఱవేఱినది. ప్రతిజ్ఞలను నమ్మ వచ్చునా? ఆపదయందుండు వాఁడు ప్రాణమును దక్కించుకొనుటకై లక్షప్రమాణము లైనను జేయును. ఆ ప్రమాణములను నమ్మి, శ్రమచే దొరకిన యన్నమును వదలుకొను గొడ్డువాఁడు కలఁడా? నీవు ఒక్కఁడవే అట్టి పుణ్యాత్ముఁడవు. పేరాఁకలి నీ కడుపు నొకవైపు మాడ్చుచున్నప్పుడు సైతము "హరిభజనము చేసి ధన్యుఁడవై రమ్ము" అని పంపితివే! బ్రాహ్మణవంశమందు జనించిన యో మహాత్మా, పుణ్యాజను లని రాక్షసులకుఁ గలిగిన పేరు నిజమునకు నీ యొక్కనిదే. నీ కులము

నకుఁ జేరినందున వారికిని అదే పేరైనది. మనుష్యులు రాక్షసులకు బ్రహ్మ నియమించిన యాహారము కావున నీవు నన్ను భక్షించుట యందు ఏ పాపమునుగలుగదు. అట్లు చేయక అందులకు విపరీతముగ ఇఁక నీ వేమి పలికినను, అలాగు పలుక వలదని ఒట్టిడు చున్నాను. నా మాటను నేను త్రికరణశుద్ధిగాఁ జెప్పినా ననుటకు భగవంతుఁడే సాక్షి. కావున నీవు నా దేహము నందు సమృద్ధముగ నున్న మెదడును క్రొవ్విన మాంసమును భక్షింపుము.

రాక్షసుఁడు—[దుఃఖముతో] అయ్యా, పుణ్యాత్ముఁడా, నీ వట్లు చెప్పఁగూడదు. నేను పుట్టినప్పటినుండి నరమాంసమునే ఈపొట్టకు పెట్టి దేహమును పెంచి మహాపాపము సంపాదించి, పిమ్మట అందులకు దుఃఖితుఁడనై, ఏ నాఁటికైనను ఒక మహామునియో వ్రతియో ఎవరో ఒక మహాపురుషుఁడు ఈ దారిని రాఁడా, అతని కరుణాకటాక్షములచేత ఈ జన్మమును తొలఁగించుకొందును గాక అని చిరకాలము ఆసతో వేచి యుంటిని, నీవు వచ్చియు ఇట్లు అనుచున్నావే. మిముబోటి వైష్ణవులు కూడ మమ్ము పవిత్రులనుగాఁ జేయ కున్న ఇఁక మాకు గతి వేఱే మున్నది? కావున వెనుకటి నా నీచ వృత్తిని గణింపక దయతోఁ జూడుము. యజ్ఞ పరికర మైన క్షురము నైనను సరే బ్రహ్మహత్య చేసిన కత్తి నైనను సరే పరుసవేది సమానముగానే బంగారు చేయును. అట్లే మీ కృపయు ఎట్టి వాని నైనను సరే, నావంటి పరమ పాపుల నైనను కడ తేర్పఁ గలదు.

మాలదాసరి — నా దేహము నిచ్చెద నన్న వల దని దుఃఖముతో నివారించుచున్నావు. మఱి నీకు కావలసిన దేమి?

రాక్షసుఁడు — నాయందు నీవు దయ చూపవలయును. దయచూపుట యనఁగా నాకు నీ దేహము నర్పించుట కాదు, మఱి ఏమన నా పాపమును తొలఁగించి నన్ను శుద్ధుని జేయుటే. నే నేమి ఘంటాకర్ణుని కన్న ఎక్కువ పాపము చేసితినా? అతని యా పాపమును తొలఁగించి విష్ణుదేవుఁ డతనికి మోక్షసామ్రాజ్యము నీయ లేదా? విష్ణుభక్తులు విష్ణుదేవునకంటె హెచ్చుగా ఈయఁ గలరు కావున ఆ యధిక శ్రేయస్సును నీవు నా కొసంగుము. ఏ ప్రాణిని సంతోషపెట్టినను, అది విష్ణుపూజనమే యగును. కావున నాకు మేలుచేసినను స్వామి సంతసించును.

మాలదాసరి — నేను ఏమి చేయ వలె నని నీ కోరిక?

రాక్షసుఁడు— నే నొక బ్రహ్మరాక్షసుఁడను. నా పేరు కుంభజానుఁడు. ఈ మఱ్ఱిచెట్టుపై వసించుచు, ఘోరకార్యములు, చేయుచు మానవులను మోసగించి, చంపి, తినుచుంటిని. నేను నీ దయకు అర్హుఁడనే. ఏలయన పూర్వజన్మమున నే నొక బ్రాహ్మణుఁడను. అప్పటి నా పేరు సోమశర్మ. ఒకానొక పాపముచే నే నిట్లైతిని. ఈదినము నీవు దేవుం గూర్చి పాడిన పాట ఫలమును నాకు ధారాదత్తము చేసితి వేని, నిందకును రోఁతకును పాత్ర మైన యీ జన్మము తుద ముట్టును. ఆర్తునిరక్షించినపుణ్యము నీకును గలుగును, ధర్మసాధన మైన నీ దేహము నీకును దక్కును.

మాలదాసరి — నాకు దేహముపైఁ బ్రీతిలేదు. ఇంత కన్న నుత్తమజన్మములను అధమ

జన్మములను ఎన్నింటినో ఇప్పటికి ఎత్తినాను. ఆవరుసలో ఇదియు నొక జన్మము. నశ్వర మైన దేహమునకై అనశ్వరమయిన హరినామ కీర్తన ఫలము నిచ్చుటయా? ఒక నాఁటి ఫలమును గాదు కదా, ఒక్క త్రుటి ఫలము నైనను ఈయను. ఈసంసార చక్రములో విష్ణుభక్తిరహితము లైనయల్ప పుణ్యములచే ఉత్తమజన్మములును పాపములచే అధమజన్మములును గలుగుచుండును. విష్ణుభక్తి యున్న, మోక్షసామ్రాజ్యము గలుగును. ఊఁతసీరును, సాలెనేఁత లోఁ గట్టిన బూరుగుదూదియు ఎంతయస్థిరములో, దేహ మంత యస్థిరము. కొయ్యలో పురుగు తొలఁచిన తొఱ్ఱ, అక్షరము కాకున్నను, అక్షరమువలె కన్పట్టును. ఎండలో పసుపు, వన్నె తగ్గినను, హెచ్చినట్లు కనఁబడును. అట్లే ఈ దేహముకూడ బూటకము. దేహమును నిల్పుకొనుటకై పుణ్యమమ్ముట, ఉప్పునకై కర్పూరము నిచ్చుట వంటిది.

రాక్షసుఁడు —ఓయీ, దాసరీ, చేఁప ఒక గ్రుక్కెఁడు నీరు మ్రింగినంతమాత్రముచేత సముద్రమున కేమి తక్కువ? ఈ దినము నీవు పాడిన పాట ఫలములో ఒక్కసగము నా కిమ్ము. అందుచేత నీ యపార హరినామ కీర్తన ఫలము తగ్గదు.

మాలదాసరి — దేహమును గైకొనక వేఱే దేనినో అడిగి న న్నెందులకు పీడింతువు? నీకు దేహము నిత్తు నని నేను మాట యిచ్చితిని, గాని ఫల మిత్తు నని మాట యీయ లేదు. కాఁబట్టి లోఁతు ప్రశ్నలు మాని, నా దేహమును పుచ్చుకొమ్ము. రక్కసుఁడవు కావున ఇతరులను వంచించుట నీకు అలవాటు. నన్ను వంచించి గీతఫలమును ఇప్పించుకొంద మనుకొనుచున్నావా? నీ యుక్తి ఫలింపదు. బావి త్రవ్వఁగా భూతము వెలువడిన ట్లగును.

రాక్షసుఁడు — విష్ణుభక్తులకు తప్పక దయ యుండ వలెను. (i) గీతా చరమ శ్లోకార్థ మెఱిఁగిన వారి కెల్ల మోక్షము గలుగును. ఆశ్లోకార్థమును మహాపూర్ణులవారు రామానుజుల కుపదేశించి ''అర్హత లేని వారికి దీని నుపదేశింపకు'' మని కట్టడ చేసిరి. గురుని యాజ్ఞ మీఱుటచే తనకు నరకము ప్రాప్తించినను గీతా చరమ శ్లోకార్థము నెఱుఁగుటచే లోక మెల్ల మోక్ష మొందును అని భావించి అపారకరుణచే రామానుజులవారు శ్రీరంగగోపురముపై నుండి ఆ రహస్యార్థమును వెల్లడించినారు. ఆ రామానుజులే తన శిష్యబృందమునకు అనుదినమును వెల పుచ్చుకొనక పాలు పెరుగు నేయి లోనగు వానిని అర్పించుచుండిన గొల్లదంపతులకు మోక్షమిచ్చినాఁడు. (ii) సకల జనులకును మోక్షమునందు రుచి గల్గించుటకై ఆ రామానుజులే మరల సుందరజామాత యను మునిగా అవతరించి అర్చిరాది గతిని విశదీకరించినారు. (iii) ఆ రామానుజులే మరల తిరునారాయణపురమున శఠకోప మునిగా అవతరించి, అహోబల నృసింహస్వామినుండి సన్న్యాసదీక్ష కైకొని, ఆంధ్రాది దేశములందు పాషండప్రాబల్యము నణంచి, విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంతమును వ్యాపింపఁ జేసి, అక్కడి వారి నందఱను ఉజ్జీవింపఁ జేయ నున్నారు. (iv) మఱియొక పండితుఁడు, వేదాంతదేశికులవారు, హయగ్రీవోపాసకులు, శిలోంఛవృత్తులతో జీవి

తము గడపుచు విష్ణుమత ప్రతిపాదక గ్రంథములను నూర్లకొలఁదిగ రచించి తపఃకాలమున తనకు ముదు రాకుల కూర నర్పించిన యగిసెచెట్టునకు మోక్షమొసంగనున్నాఁడు. జరిగిన జరుగ నున్న యీ విషయములను దివ్యజ్ఞానముచే నేను తెలిసికొనియున్నాను. త్రికాలజ్ఞాన మున్నప్పుడు ఈ శరీరమును విడువ నేల అందు వేమో! ఈ జ్ఞానము రాక్షసజన్మముచేతఁ గలిగినదే కాని, తపస్సత్య శమ ద మాదుల వలనఁ గలిగినది కాదు. ఎఱుకత భవిష్యత్తును దెలుపుచుండును. గుడ్లగూబ మున్నగు కొన్ని పక్షులు సైతము భవిష్యత్తును సూచించుచుండును. అవి తపస్వులా? వానికి పవిత్రత గలదా? మా విజ్ఞానమును అట్టిదే. మేము నాస్తికులము. శాస్త్రములను నేర్చుకొన్నాము, అర్థము చేసికొన్నాము. అంతే. వానిని ఆచరించుటగాని ప్రచారము చేయుట గాని మేము చేయలేదు. కావున ధర్మము మాకు దూరమైనది. కాఁబట్టి మా విజ్ఞానము సంసారమును దాఁటించు నట్టిది కాదు. పాప రహిత మయిన దేహము లేనిదే మేలు చేకూరదు. కాఁబట్టి దయ చేసి నాకు ఈ బ్రహ్మరాక్షసత్వమును తొలఁగించి కృతార్థుని జేయుము. లేకున్న నీ పాదములను విడువను. నీ పాటలో పాతిక పాలైననిమ్ము.

మాలదాసరి — అదియును ఈయ లేను.

రాక్షసుఁడు — నీవు ఈ ప్రభాతసమయమునఁ బాడిన కడపటి పాట ఫలిత మైన నిమ్ము. నిన్ను శరణు జొచ్చిన నా యాపదను బాపుము.

మాలదాసరి — అట్లే కానిమ్ము. నీకు ఈజన్మ మెట్లు గల్గెనో, సవిస్తరముగఁ జెప్పుము.

VIII. బ్రహ్మరాక్షసుని వృత్తాంతము

బ్రహ్మరాక్షసుఁడు మాలదాసరికిఁ జెప్పిన రీతిలో అతని పూర్వచరిత్ర మిట్లు తెలియ నగుచున్నది —

బ్రహ్మరాక్షసుఁడు పూర్వజన్మములో ఒక బ్రాహ్మణుఁడు. అతని పేరు సోమశర్మ. చోళదేశమున ఒక యూరు అతని స్వగ్రామము. పదునాలుగు విద్యలందును గొంత చొరవ గడించి, మాటనేర్పు చేత తార్కికులను జయించుచుండెను. వైదిక క్రియలను జేయించు వారి పొరపాట్లను బయట పెట్టు చుండెను. స్మార కర్మ ప్రయోక్తలు ఖండకారికల పుస్తకములను విప్పఁగానే పరిహాసము చేయుచుండెను. జల్ప మనెడి యుక్తిని ఆశ్రయించి విద్వాంసుల గ్రంథపాండిత్యమును అవమానపఱచుచుండెను. కొంచెపాటి చదువునకే మదపుటేనుఁగువలెఁ గన్ను గానక, ఆ చదువునే చాలగొప్పగ తలఁచి, పెద్దలతో వాదములు పెట్టుకొని, ఓడిపోయి నప్పుడు సరితూఁగితి ననియు, సరితూఁగి నప్పుడు గెల్చితి ననియు, అసత్యప్రచారములు గావించు చుండెను. ఇందులకు చిల్లరప్రభువులు మోసపోవు చుండిరి.

యజ్ఞములు చేయఁ బూనుకొన్న వారిం జూడఁగా సోమశర్మకును యజ్ఞము చేయ వలెనను కోరిక పుట్టినది. యజ్ఞమునకై ధనము సంపాదించుట కని యతఁడు మథురాపట్టణమునకుఁ బోయెను.

* కులములో నుండి వెలి వేయఁబడిన బ్రాహ్మణులకు లఘుప్రాయశ్చిత్తములను ఉపదేశించి, వా రిచ్చు ధనమున కాశపడి వారి పంక్తిలో భుజించుట; వైశ్యులయిండ్ల పురోహితులతో కలిసి వారితోఁ గలహించి బియ్యము నెక్కువగ

సంపాదించుట; ధనికుల యిండ్లలో ధనమునకై చంద్రసూర్యగ్రహణము లప్పుడు జపాదులు పారాయణములు చేయుట; జింకల - గేదెల - ఆవుల తోళ్లతోఁ గుట్టిన పాదరక్షల దానమును ఊరిలో ఎవరు ఇచ్చినను తన కొక్కనికే ఇచ్చునట్లు గుత్త ఏర్పఱచుకొనుట; నిమంత్రణము దొరకిన నాఁడు శ్రాద్ధభోజనము, నిమంత్రణము తనకు దొరకని నాఁడు శ్రాద్ధకర్తల యింట పితృశేష భోజనము, అదియు దొరకని నాఁడు వీథులలో అమ్మలక్కలను యాచించి చాలియుఁ జాలని యన్నమును గుడుచుట, వీని కన్నిటికంటె అధమ మైన తులాభారదానమును గ్రహించుట —— ఇట్లు సోమశర్మ నానా ప్రకారములుగ ధనము నార్జించి ఆ ధనమును ఒకకోమటియొద్ద వడ్డి కిచ్చెను.

తర్వాత తనపల్లెకు పోద మని సిద్ధపడి కోమటియొద్ద నుంచిన ధనమును మరల పుచ్చుకొనెను. పుచ్చుకొనుటలో వరహాలను నాలుగేసిగా విభజించి పెట్టుకొనెను. వడ్డి లెక్క చూచుకొను నప్పుడు ద్రవ్యరూపముగా తా నతని కిచ్చిన దానికి కోమటి ఏర్పఱచిన రొక్కపు ధర తక్కువ యని అతనితో జగడ మాడెను. ఇతఁడు చేయు అల్లరికి కోమటి కోపించి "నీవు చెప్పినట్లే ఇచ్చెద" నని యొకసారియు, ఈయనని యొకసారియు, నిలుకడ లేక పలుకుచుండెను. సోమశర్మ కోమటిమీఁద రచ్చచావడిలో మొఱ యిడుచు పోరాడుచుండెను. దీని నెల్ల కాకశ్మశ్రుఁ డను నొక మాలవాఁడు కనుపెట్టు చుండెను.

అంతట సోమశర్మ మాదిగవాడలో క్రొత్త చెప్పులను కొని, తోలు మెత్త నగుటకై వానికి నూనె పట్టించి తంగేడాకు కట్టెను. పెరిగి యుండిన మీసగడ్డములను గొరిగించుకొనెను. వెలకు వేన్నీళ్లిచ్చి అభ్యంగన స్నానము చేయించెడి యంగడిలో తలంటుస్నానమును నింపాదిగఁ జేసెను. వంటపూటింటికి ఎప్పుడును పంపెడు నంత కంటె ఎక్కువగ పాలు పెరుగు నేయి కూరగాయలను పంపెను. సంచిని దులిపి దానిలో తమ్ముల పాకులను వక్కలను నింపుకొనెను. ఎసటిపోఁతలుగా దంచిన బియ్యమును తనశిష్యుఁ డైన బ్రహ్మచారి భుజము మీఁది సంచి నిండ నుంచుకొనెను. భార్యకై మంచి చీరలను కొనెను. అగపడిన బాటసారుల నెల్ల 'మీ పయన మెప్పుడు, మీ పయన మెప్పుడు' అని యడుగుచుండెను. ఈ సంతోషోత్సాహములను వేగిరపాటును సరంజామును పరికించి కాకశ్మశ్రుఁడు సోమశర్మని ప్రయాణమును తెలిసికొనెను.

అతఁడు తన వారిని కొందఱను దారి నడ్డగించుటకై ముందుగఁ బంపి, తానును ఒక బాటసారిగ చేతిలో సంచి నుంచుకొని బాటసారుల స్తోమములోఁ జేరి పయనించి, వారితోఁ గూడి పరుండి రాత్రి వేగుటకు కొంత ముందుగా లేచి "ఉత్తరము, ఉత్తరము, మనము ఉత్తరముగాఁ బోవలయు" నని పలుకుచు నడవ సాగెను. బాటసారులును అతని ననుగమించిరి. వాఁడు వారికి దారి చూపుచు ఒక యడవి లోనికి నడిపించెను. అచ్చట నొక సెలయే ఉండెను. దానిని దాఁటుద మని బాటసారులు అందులోనికి దిగిరి. దిగఁగానే కాకశ్మశ్రుఁడు ఈల వేసెను.

ముందుగా పథిక సమూహముపై బాణ మొకటి వచ్చి పడెను. అంతటితో ఆ బిడారు ముందునకు అడుగు వెట్టక ఆఁగిపోయెను. వెంటనే వారిపై రాళ్లు వచ్చి పడ సాగినవి. ముందునకుఁ బోవుటకు వారికి దారి అగపడనం

దున వారు ఉన్నచోటనే త్రొక్కఁబడఁ జొచ్చిరి. అప్పుడు రక్కసుల దండును మించిన దొంగల దండొకటి వేగముగ వచ్చి వారిని చుట్టవేసికొనెను. ప్రళయకాలమందు పేరాఁకలితోఁ బ్రాణికోటులను భక్షించుటకై వేగిరపడుచు మహోత్పాతములతో పరమశివుని పార్శ్వమున దుముకులాడు ప్రమథగణములు ఎంత బలవంతులుగ ఉందురో ఆ దొంగలు అంతబలవంతులుగ ఉండిరి. వారి యాయుధముల కాంతులు కాలకూటపు కాంతులను బోలి యుండినవి. ఆ కాంతుల వరుసలం జూచి రాహువు లని భ్రమించి సూర్యుఁడు తొలఁగి పోవుచున్నట్లుండెను. విండ్లు వంచుకొని ముంచుకొని వచ్చుచున్న యా దొంగలం జూచి బాటసారులు హల్లకల్లోల మైరి.

(i) వారిలో కొందఱు తోడివారిని 'ఓరి పాపులారా, ఏల బెదరి పరుగిడుచున్నారు? ఈ దొంగదండు ఏ మంత పస గలది కాదు, వీరిని కొట్టి తఱుమ వచ్చును' అని హెచ్చరించి మరల్చి దొంగలమీఁదికి రాలు రప్పలు కొయ్యలు కొణతలు విసర సాగిరి. (ii) కొందఱు తమ బుజములమీఁదను నెత్తిమీఁదను ఉన్న బరువులను దింపుకొని, కత్తులు దూసి, నిలబడి, "రండోయి, రండి" అని దొంగలకు తిరుగబడిరి. (iii) దొంగలు బాటసారులలో ఆయుధపాణులుగ ఉన్న వారి జోలికి పోక నిరాయుధులై యెదుర్పడినవారిని తత్తఱపడునట్లు వడివడిగాఁ బొడిచిరి. (iv) సొమ్ముల నీయక పెనఁగులాడు లోభులను మిక్కిలి హింసింపక గాయపఱచి అంతమాత్రకు దొరకినదానిని గైకొనిరి. (v) కొందఱు బాటసారులు తర్వాత వచ్చి వెదకి తీసికొంద మనుచు తమయొద్ద నున్న ముల్లె ముట్ర గుడ్డలోఁ గట్టి చెట్లజేబులో పాఱ వైచి, పైపంచెలను గూడ వెనుకకు వైచి పాఱిపోవుచుండిరి. దొంగలు వారిని దుడ్డుకఱ్ఱలతో మోదిరి. (vi) ఏటు కందక పాఱిపోయినవారిని దఱుమక పో నిచ్చిరి, (vii) కొందఱు "ఓరీ, ఇది దేవతార్చనమూట, ఈ వస్త్రమును మీరు తీసికొనుఁడు. విగ్రహములను మాత్రము విడిచి పెట్టుఁడు. ఏల యన అవి పోయిన మేము పస్తుండవలెను" అని దొంగలను బతిమాలుకొనుచుండిరి. (viii) కొందఱు "అయ్యా, మా గుంపులో ఉన్నదంతయు మీకు మే మిప్పించెదము. ఒక్కమాట మాత్రము వినుఁడు, స్త్రీజనమును మీరు తాఁకఁ గూడదు" అని తమ గుంపులో తమకుఁ గల మాటచెల్లుబడిని పరువును ప్రకటించుకొనుచు దొంగలకు కొల్ల ఇచ్చిరి. (ix) పొదలలో దాఁగి యున్న వారిని దొంగలు ఈఁటెపోటులతో వెడలించి వారి వస్త్రములను దోఁచుకొని ప్రాఁతగుడ్డలను గోఁచులకై యిచ్చిరి. (x) ధనమును పైకి చూపుకొన కుండినట్టి బలిష్ఠులను చాటునకంపి వారి చెప్పుల యట్టనే కాక జుట్టులను సైతము విప్పించి సోదా చూచిరి. ఇట్లు దొంగలు ప్రయాణికులయొద్ద నున్న నానా విధము లయిన సొమ్ములను హరించుకొనిరి.

అప్పుడు సోమశర్మ తన శిష్యుని 'వాని గతి వానిది', అని విడిచిపెట్టి పాఱిపోవఁ జూచెను. పొట్టబరువుచేతను వరహాలసంచిబరువుచేతను అతఁడు ఎక్కువ వేగముగఁ బరుగిడ లేకుండెను. మొదటినుండియు అతని మీఁదఁ గన్నుంచి యుండిన కాకశ్మశ్రుఁడు అతని వెంట నంటెను. అతడు నిడు పైన నల్లని దట్టిని పిఱుదులు మొదలు చనుమరల వఱకు గట్టిగ చుట్టుకొని యుండెను. గడ్డము పిల్లిగడ్డమువలె

యుండెను. మీసాలు దానిని దాటి గుండ్రని కడుపుమీఁద ఉయ్యాల లూఁగుచుండెను. మొగము బూడిదలో మఱుఁగువడి యుండెను. చెంపలు మూఁతవడునట్లుగా అతఁడు తలకు రుమాలు కట్టుకొని యుండెను. అది మైనపు మడ్డి పూసిన టోపివలె నుండెను. తళతళ లాడుచు అతనిచేత నొక సురెకత్తి యుండెను. ఆ కత్తితో నతఁడు సోమశర్మని మడమలపై కొంకులనునఱికెను. సోమశర్మ నేల బడిపోయెను. ఆ చోరుఁడు అతని పొట్టమీఁది దోవతిని లాఁగెను. లాగినప్పుడు మొలకు కట్టియున్న త్రాళ్లు తెగి వరహాలసంచిమాత్రము చోరుని చేతికి చిక్కకొనెను. సోమశర్మ ఒకటోపిని తలకు తొడుగుకొని దాని దారములను గడ్డము క్రిందికి ముడివేసికొని యుండెను. ఆ టోపిని గౌదకట్టును దొంగ లాగుకొనుటలో శర్మకు చెవులు రెండును రంధ్రము లవఱకు తెగినవి. ఉన్న ధనము నిట్లు అపహరించుకొని దొంగ పోవుచుండెను.

సమీపమున చూచి నప్పుడు ఆ దొంగ తన పొరుగూరివాఁడే అని సోమశర్మ గుర్తించెను. గుర్తించినవాఁడు ఊర కుండక, నోట శని యుండుటచే, "ఓరీ, నిన్ను గుర్తించితినిలే, పొరుగూరివాఁడవే కదా, ఈ ధనము నీకు దక్కునా? చూడుము, ని న్నేమి చేయించె దనో" అని బెదరించెను. రాజుతోను రెడ్డితోను చెప్పి త న్నితఁడు పట్టించు నని యూహించుకొని చోరుఁడు ఇతనిని జంపుటే మంచి పని అని ఆలోచించుకొని అందుకై వెనుకకు మఱలెను. కాని ఇంతలో పైనుండి బాటసారుల తండ మొకటి సమీపించెను. కావున ఆ దొంగ దండు పాఱిపోవలసి వచ్చెను. కాకశ్మశ్రుఁడు సోమశర్మను త్వరత్వరగ చేతికి వచ్చినట్లు పొడిచి పాఱిపోయెను.

సోమశర్మ ఆ స్థితిలో పడి యుండఁగా వెనుకనుండి వచ్చిన బాటసారుల గుంపులో అతని యిల్లాలి తోఁబుట్టు వొకఁడుండెను. అతఁడు సోమశర్మను గుర్తించి, అతని యవివేకమునకు చీవాట్లు పెట్టి, అతని నొక కావడిబుట్టలో పెట్టుకొని మోసికొని పోవుచుండెను.

దోపుడుచే ధనము గోల్పోయిన బాటసారులలో కొందఱు దొంగల కత్తిప్రేటులకు చీలిన తమ భుజములను అంట గుట్టించుకొనుటకై వైద్యుల వెదకుచుండిరి. మఱి కొందఱు దొంగలచేతి గుదియ దెబ్బలకు పగిలిన తమ తలల పగుళ్లకు గుడ్డలం గాల్చి మసి గ్రుక్కుకొని సమీప గృహస్థుల యొద్ద యాచించి అంబలియు గంజియు త్రాగి ప్రాణముల నిల్పుకొనిరి. కొందఱు బాటసారులు తాము పడ్డ పాట్లం చెప్పుకోగా విన్న వారు కనికరించి గుడ్డ లిచ్చిన, వారిని దీవించిరి. కొందఱు మోసగాండ్రు ఈ దోపుడు సాకు జేసికొని తమయొద్ద ఎంతో ధన ముండి నష్ట మయ్యె నని కల్ల లాడి చుట్టాల యిండ్లమీఁద బడి భుజించుచు హాయిగ నుండిరి. ఇట్టి బాటసారులు నిండుకొన్న పల్లెల మీఁదుగా సోమశర్మను అతని యిల్లాలి తోఁబుట్టు మోసికొని పోవుచుండెను.

దారిలో ఒక పెద్ద మఱ్ఱి చెట్టుండెను. ఆ యిల్లాలితోఁబుట్టువు సోమశర్మ యున్న కావడిని ఆ చెట్టుక్రింద దింపుకొని తాను నీరు ద్రాఁగుటకై నది కేఁగెను. అతఁడు వచ్చు నంతలో సోమశర్మప్రాణములు పోయినవి. మరణసమయమున ఏ రూపమును భావించుచుఁ జచ్చిన వానికి మఱుజన్మమున ఆ రూపముఁ గలుగు నని

శాస్త్రము. తన్ను తఱిమి తఱిమి నఱికి నటు వంటి కాళశ్మశ్రుని భయంకర రూపమును స్మరించుచునే మరణించినందున సోమశర్మకు బ్రహ్మరాక్షస రూపము ప్రాప్తించినది.

IX. బ్రహ్మరాక్షసునకు ఉత్తమ వైష్ణవత్వము గలుగుట

కైశికీ గాన ఫల మిచ్చి తనకు ఆ ఘోర రూపమును మాన్పు మని బ్రహ్మరాక్షసుఁడు మాలదాసరిని బతిమాలెను. మాలదాసరి "ప్రపన్నులు ఆజ్ఞాకైంకర్యములను అనుజ్ఞా కైంకర్యములను చేయునప్పుడు కోరు ఫలము భగవంతుని ముఖోల్లాస మొక్కటే. సంసార బంధకము లయిన వేఱు ఫలములు వారికి అపేక్షితములు కావు. కాఁబట్టి ఫలము మొత్తము ఇంత, అందులో కొంత నీ కిత్తును అని చెప్ప లేను. దేవుఁడు నిన్ను తప్పక రక్షించును, ఊరడిల్లు" మనెను. అతఁడు చెప్పిన తత్క్షణమే అతని యాశీస్సు అమోఘముగను అవిలంబిత ముగను ఫలించినది. సోమశర్మ వైష్ణవుఁడుగ మాఱి, పొగ మొత్తమునుండి అగ్నిజ్వాల వెలు వడినట్లు రాక్షసదేహమునుండి వెలువడెను.

శిరమున మూఁడు పాళ్లు గొరుగఁబడి ఒక పాలు జుట్టుండెను. మంచువలె తెల్లగ ప్రకా శించు జందెము, పంద్రెండు తావుల పవిత్రము లయిన నిలువుబొట్లు, తామరపూసల తులసి పూసల దండలు, అతని దేహమున వెలు గొందు చుండినవి; గోఁచియు మొలత్రాడును రెండు కాషాయవస్త్రములు నుండినవి. జల కుండికలో తీర్థోదక ముండెను. చేత నాలుగు వేల గేయములు గల తమిళ దివ్య ప్రబంధ సంపుట ముండినది. అతఁడు ద్వయ మం త్రోత్తర వాక్యమును అనుసంధించుచుండెను. బంగారు వన్నెఁగల దేహమునకును బ్రహ్మ వర్చస్సునకును వైష్ణవతేజము పెంపుగూర్చు చుండెను. మట్టిలో ఉప్పు రాలిన ఆ మట్టియు ఉప్పగుట ప్రసిద్ధము. అట్లే భాగవతసంసర్గ ముచే సోమశర్మకు బ్రాహ్మణత్వమే కాక భాగవతసంపదయు గలిగినది. అతఁడు దాసరి నిటు నుతించెను.

"జనన మరణ రూప మయిన యీ సంసా రము దాఁట రానిది. దీనిలో నీవు, తామరాకు పైని నీటి వలె, అంటినట్లు కనఁబడినను అంట కున్నావు. హరిసంకీర్తనపరులలో నీవే చక్ర వర్తివి. ఆ పాటల తియ్యదన మెంతో నీ నాలు కకే తెలియును. నీ యనుగ్రహము తత్త్వ విషయిక సంశయములకు గొడ్డలిపెట్టువంటిది. మాలపుట్టుక అను తెర మఱుఁగున అపార మహిమను దాచుకొని నీవు లోకులను మోస గించుచున్నావు. భగవంతుని ప్రాపుకంటెఁ గూడ మేలైన దగు గురుచరణాశ్రయము గల వాఁడవు. హరిభక్తుల పాదపద్మములను ఆశ్ర యించిన తుమ్మెదవు నీవు. సత్యమునకై దేహ మును గడ్డపఱకం బోలె త్యజింప నెంచిన వాఁడవు గదా నీవు. సకల విధులను భగవ దాజ్ఞలనుగా భావించి చేయుచు, సకల ప్రాణు లందును సమదృష్టియు, దయయుఁ గల వాఁడవు. అన్యదేవతలం గూర్చిన శాస్త్రములను చెవిం జొర నీయని యేకాంతిక విష్ణుభక్తుఁడవు. ఎనిమిది విధము లయిన భక్తిలక్షణములు నీయందు పొందుపడి యున్నవి."

ఇట్లు కొనియాడి ప్రదక్షిణము చేసి సోమ శర్మ సర్వసంగములు వీడి సర్వవిష్ణుక్షేత్రము లను సేవించి మోక్షమును చూఱగొనెను.

మానవునికి దేవు డొసగిన జన్మహక్కు

[సంపాదకీయము]

మానవులకు తమ జన్మహక్కులను కాపాడుకోవలె, నిలుపుకోవలె, అను పట్టుదల ఉండును. విషయసుఖానుభవపరుడై, ఐహికపరుడైన మానవుడు 'ఈ యిల్లు నాది, ఈ సొత్తు నాది, వీరు నా వారు' అని వానిని తన జన్మహక్కులనుగా భావించి వానికై ఖేదమోదములకు గుఱి అగుచుండును. అది అంతయును మహామాయా ప్రభావము, భ్రాంతిహేతుకము, అవిద్యామూలకము. 'నేను' అనగా 'ఈ దేహమే' అని అనుకొన్న వారి తిప్పట్లు ఆలాగు ఉండును. ఆలాగు అనుకొనువారి సంఖ్య ఇంతంత కాదు. ఇంచుమించు అందఱునే అట్లు తలంతురు. కోటికొకని తీరు మఱి యొక రీతి నుండును. అతడు దైవసాక్షాత్కార మొందినవాడు. ఏకమును అద్వితీయము నైన ఆత్మయే సర్వగతమై ఉన్నది అనుట అతనికి ప్రత్యక్షము. అన్ని భేదాలకును మఱుగున ఉన్న అభిన్నాత్మస్వరూపమును అతడు సాక్షాత్కరించుకొన్నాడు. ఆత్మ ఒక్కటే తథ్యము, తక్కిన దెల్ల మిథ్య, ఆత్మ యొక్కటే నిత్యము, తక్కిన దెల్ల క్షణికము. ఈ సాక్షాత్కృతి అతనికి గల్గినది.

భగవత్ప్రాప్తి ఒక్కటే మానవుని జన్మహక్కు. సకల ప్రాణికోటిలోను ఈ జన్మహక్కు మానవకోటికి మాత్రమే కలదు. ఇది మన జన్మహక్కు అనుటను మఱచిన మనము దేనిదేనినో మన జన్మహక్కు అని భ్రాంతిపాలై వ్యర్థ శ్రమ జెందుచుందుము. ఈ జన్మహక్కును మానవునకు జ్ఞప్తిపఱచుటకై అపారకరుణాసముద్రుడైన సర్వేశ్వరుడు మానవరూపమున అవతరించుచుండును. అట్టి అవతారాలలో మిక్కిలి యిటీవలది, ఈ యుగమునకే యే గల్గినది, శ్రీరామకృష్ణావతారము. శ్రీరామకృష్ణుడు 1886-వ సంవత్సరమున మహాసమాధి నొందెను. ఇది 1957-వ సంవత్సరము. 71 సంవత్సరాలు గడచినవి పరమహంస అవతారమును చాలించి. కాని కామార్పుకురులో అవతరించిన శ్రీరామకృష్ణుని పేరు ఈ నాడు విశ్వవ్యాప్తమై "ఆయన మావాడు, మనవాడు" అని అనుసంధించుకొనుట ప్రజలకు గర్వకారణమై ఉన్నది. ఆ ఒక్కటే చాలును, ఆయన దివ్యావతారమూర్తి అనుటకు ప్రమాణముగ. ప్రాక్పశ్చిమప్రముఖులయొద్దనుండి యోగ్యతాపత్రికలు అక్కఱ లేదు.

శ్రీరామకృష్ణుడు తన ఉపదేశాలచేత నేమి, అంతకంటె హెచ్చుగ తన నిత్యానుష్ఠానముచేత నేమి బ్రహ్మప్రాప్తియే మానవజీవిత లక్ష్యమని మానవుని జన్మహక్కని లోకానకు బోధించినాడు. ఆయన బోధనా పద్ధతి అవిస్మరణీయము. సర్వేతర విలక్షణము. నిదర్శనార్థముగ జెప్పిన కథలలో ఒకటి—ఒకడు అమ్మ జూపిన రత్నమునకు దాని వెల తెలియని వంకాయల వర్తకుడు తొమ్మిది వీశెల వంకాయ లిత్తు ననెనట. గుడ్డల వర్తకుడు తొమ్మిది వందల రూపాయ లిత్తు ననెనట. దాని విలువను చక్కగ నెఱిగిన రత్నవర్తకుడు — దాని కొక లక్ష రూపాయ లిచ్చుటే కాక దానిని తిరుగ నిచ్చివేయ ననెను. స్వరూపజ్ఞానశూన్యు లందఱును కథలోని 'వంకాయల' 'గుడ్డల' వర్తకులం బోలిన వారు. స్వరూపయాథార్థ్యవేత్తలు, రత్నాలవర్తకుని బోలినవారు.

అవధూత గీత

శ్రీమత్ కిళాంబి రంగాచార్యులు

జిజ్ఞాసువు:—యమనియమములననేమి ?

అవధూత:—1. అహింస, 2. సత్యము, 3. అస్తేయము, 4. అసంగమము, 5. హ్రీ, 6. అసఞ్చయము, 7. ఆస్తిక్యము, 8. బ్రహ్మచర్యము, 9. మౌనము, 10. స్థైర్యము, 11. క్షమ, 12. అభయము, 13. దయ, 14. శౌచము, 15. జపము, 16. తపము, 17. హోమము, 18. శ్రద్ధ, 19. ఆతిథ్యము, 20. భగవదర్చనము, 21. తీర్థాటనము, 22. పరార్థేహము, 23. తుష్టి, 24. ఆచార్యసేవనము—ఈ 24 ను యమనియమములు.

జిజ్ఞాసువు:—శమము, దమము, తితిక్ష, ధృతి, దానము—ఇత్యాదులు చెప్పుదురు. అవి యేవియో వివరముగా సెలవీయరా స్వామీ ?

అవధూత :— భగవన్నిష్ఠితబుద్ధిగలిగియుండుటయే ''శమము'',

ఇంద్రియసంయమము గలిగియుండుట ''దమము''.

దుఃఖసమ్మర్షయే ''తితిక్ష''.

జిహ్వోపస్థజయమే ''ధృతి''.

దణ్డన్యాసమే ఉత్కృష్ట ''దానము''.

కామత్యాగమే ''తపము''.

స్వభావవిజయమే (అనగా ప్రకృతిసంబంధమైన స్వాభావికమును జయించుటయే) ''శౌర్యము''.

సమదర్శనమే ''సత్యము''.

సత్యవాక్కే ''ఋతము''.

కర్మలయందు ఫలాపేక్ష లేకుండుటయే ''శౌచము''.

సన్న్యాసమే ''త్యాగము''.

ధర్మమే మనుష్యులకు ఇష్టమైన ''ధనము''.

భగవంతుడే ''యజ్ఞము''.

జ్ఞానసందేశమే ''దక్షిణ''.

ప్రాణాయామమే పురుషులకు ''బలము''.

దైవసంబంధమైన ఐశ్వర్యభావమే ''భగము''.

భగవద్భక్తిగలిగియుండుటే ''లాభము''.

ఆత్మను దెలిసికొనుటయే ''విద్య''.

అకార్యకరణమందు సిగ్గుపడుటయే ''హ్రీ''.

నైరపేక్ష్యాదిగుణములే ''శ్రీ''.

సుఖదుఃఖములనువిడుచుటయే ''సుఖము''.

కామసుఖాపేక్షయే ''దుఃఖము''.

ప్రకృతిబంధమునుండి విడివడినవాడే ''పండితుడు''.

ఈ దేహమే జీవుడు (అహం) అను బుద్ధి కలిగియుండువాడే ''మూర్ఖుడు''.

భగవంతునిజేరు ఉపాయమును జెప్పు శాస్త్రమే ''పంథ''.

సత్త్వగుణోదయమే ''స్వర్గము''.

తమోగుణమే ''నరకము''.

ఆ పరమాత్మయే ''బంధువు, గురుడు, సఖుడు''.

ఈ మనుష్యశరీరమే ''గృహము''.

గుణాఢ్యుడే ''ఆఢ్యుడు''.
అసంతుష్టుడే ''దరిద్రుడు'
అజితేంద్రియుడే ''కృపణుడు''.
ప్రకృతిసంబంధమైన త్రిగుణములు (సత్త్వ రజస్తమోగుణములు మూడును) లేని వాడే ''నిర్గుణుడు''.

జిజ్ఞాసువు:— చరాచరవస్తుజాలమునుండి మానవులు నేర్చుకొనవలసిన విశేషధర్మము లెవ్వియో వివరింపరా?

అవధూత:—

(1) మనకు దైవనిర్మితమై లభ్యమగు గ్రాసము రుచిగనున్నను అరుచిగనున్నను ''అజగరము'' వలె మ్రింగవలెను.

(2) ప్రసన్నగమ్భీరుడును, దుర్విగాహ్యుడును, దురత్యయుడును, అనంతపారుడును, అక్షోభ్యుడునునై స్థిమితోదకములుగల ''సముద్రము'' వలె మునియైనవాడుండును.

(3) ఏమియు లేకపోయినను సమృద్ధకాముడుగాను నారాయణపరుడునునైన ముని ''సాగరజలముల''వలె పొంగిపొర్లడు, శుష్కించను శుష్కించడు.

(4) దేవమాయానిర్మితమైన కాంతా కాంచనములందు ప్రలోభితాత్ముడైన ముని అగ్నియందుపడు ''మిడుతల'' గతినొందును.

(5) గాలములోనుండు ఎరకు జిహ్వాచాపల్యముచే పట్టుపడి మృతినొందు ''మీనము'' గతి చాపల్యముగలవానికి సంప్రాప్తించును.

(6) సమస్తపుష్పములలోనుండు మధువును ''తుమ్మెద'' ఎటుల సంగ్రహించునో అటులే సూక్ష్మబుద్ధిగల నరుడు చిన్నవైనను పెద్దవైనను సమస్తశాస్త్రము లందుగల సారమును మాత్రమే సంగ్రహించును.

(7) ''తేనెటీగ'' ఆహారమును కూడబెట్టి ఆహారసహితము దాను నశించును. అటులగాక భిక్షుకుడైనవాడు ఆ పూటకు సరిపడు ఆహారము మాత్రమే మాధుకరవృత్తిచే సంపాదించి మిగుల్పకుండ దినివేయవలెను.

(8) ''చీమ'' వలె ఆహారమును గూడబెట్టరాదు. కడుపునకు సరిపడు భిక్షను మాత్రమే చేయవలయును. కూడబెట్టిన ద్రవ్యము చోరులపాలో భూమిశాశులపాలో అగుట ప్రత్యక్షప్రమాణము.

(9) ''గజము'' అంగసంగమాశచే ఎటుల బంధింపబడునో భిక్షువుకూడ ఆ గతిని నొందునుగాన దారవిమైనను యువతిని కాలితోనైనను స్పృశింపరాదు.

(10) ''హరిణ'' మెటుల శ్రవణలోలత్వముచే బట్టుపడునో అటులనే ముని కూడ గ్రామ్యగీతములు వినుటచే బంధితుడు కాగలడు.

(11) వారస్త్రీల నృత్యవాదిత్రగీతములచే ఋష్యశృంగు డెటులవశ్యుడయ్యెనో అటులనే అవధూతయైనవాడు కూడ శ్రవణనయనచాపల్యమున్న వశ్యుడగును.

(12) ''తృణజలూకము'' (పచ్చని ఆకులపై సంచరించు పురుగు) ముందు ఆధారము

జూచుకొనని దే స్వస్థానమును విడువదు. ఆ ప్రకారము ప్రతి మనుజుడును సంచరింపకున్నచో, మేఘములు వర్షించును గదా యని హస్తమందుగల జలమును లను పారబోయు మూఢునిగతియగును.

(13) గూడుకట్టుకొని అందు ప్రవేశించిన ''కీటము'' నకు—సదాధ్యానముచే పూర్వరూపముబోవురీతినే స్నేహముచేగాని ద్వేషభయాదులచేగాని ఏరూపముగానైనను దేనిని సదా స్మరించునాతడు తత్సామ్యరూపము నొందును. గాన మానవుడెపుడును దైవచింతనముగలిగి యుండుట శ్రేయము.

(14) గృహారమ్భో౽తి దుఃఖాయ
విఫల శ్చాధ్రువాత్మనః।
సర్పః పరకృతం వేశ్మ
ప్రవిశ్య సుఖమేధతే॥

ఇల్లు కట్టు ప్రారంభమే అతిదుఃఖము. అందునను స్థిరచిత్తములేనివారు విఫలులు అయ్యెదరు. ఇతరులు కట్టిన గృహమందు ''సర్పము'' ప్రవేశించి సుఖముగా వసించును. ''చీమలుపెట్టిన పుట్టలు పాములకిరవైనయట్లు'' అను పద్యము ప్రసిద్ధము. శాస్త్రము అపారమైనది ఆయువన్నో అల్పము. శాస్త్రచర్చలచే మనోవైకల్యము నొంచక మహాపురుషు లేర్పఱచిన సౌధమునందు (ధర్మమందు) ప్రవేశించి సుఖించుట ఉత్తమము.

(15) ''ఆశాహి పరమందుఃఖం నైరాశ్యం పరమంసుఖమ్ ''ఆశ'' యనునదే విస్తారదుఃఖము. ''ఆశలేమి''(సంతుష్టి) మిగుల సుఖము.

జిజ్ఞాసువు:—స్వామీ! నేడు సుదినము. చాలసేపు మిమ్ములను శ్రమపెట్టితిని. క్షమింపుడు. ఈ పూట మాగృహమునకు భిక్షకు దయచేయరా?

అవధూత:—ఇక్కడ ప్రాప్తమగు దానితో దృప్తిచెందెద.

జిజ్ఞాసువు: ఈ ఆలయమండప ప్రదేశమునకే ఫలాహారము దెచ్చెద.

(నిష్క్రమించును)

నీ మోమిదే చూపి నా మనోవ్యథను
బూర్తిగాఁ బోఁకార్చ బ్రోచితి దేవ.
ఇంద్రజాలము నాఁగ నించు నీ సౌరు
మంత్రమై కాదె నా మదిని హరించె!
అంతమే లేని దుఃఖాబ్ధి నున్నట్టి
భువనంబు లేదు నిక్కా బొడగాంచి వెతను
మఱచెడి ననఁగ, నే మఱచుట యరుదె?
అగతికుఁడం జూవె, అల్పుఁడం జూవె.

శ్రీరామకృష్ణసూక్తిసుధ IX.

అద్వైతమతము

విద్వాన్ శ్రీ చదలువాడ జయరామశాస్త్రిగారు

(గతసంచిక తరువాయి)

21. జీవస్వరూపము

ఇచ్చట నిదియిట్లు తెలియఁదగినది. జీవేశ్వరుల స్వరూపవిషయమున అవచ్ఛేదవాదము, ఆభాసవాదము, ప్రతిబింబవాదము అని అనేక పక్షములు సంభవించియున్నవి.

"వాచస్పతే రవచ్ఛిన్న ఆభాసో
వార్తికస్యచ
సంక్షేపశారీర కృతః ప్రతిబింబ
స్తథేష్యతే॥"

అవచ్ఛేదమనఁగా అంతఃప్రవేశము. దానితోఁ గూడినది అవచ్ఛిన్నము. జలమునందు లోపలఁ బ్రవేశించిన ఆకాశము జలావచ్ఛిన్నమని చెప్పఁబడును. అన్యసంబంధముచే నన్యమునందు భాసమానమగు అర్థము ఆభాసమనఁబడును. ఎట్లనఁగా జపాకుసుమ సాన్నిధ్యము వలన స్ఫటికమునందు భాసమానమగు రక్తిమ. ఇదియే ఉపహితమని చెప్పఁబడును. ప్రతిబింబము ప్రసిద్ధము (ఘటమందున్న జలమునందు ఆకాశము ప్రతిబింబించుట).

అవచ్ఛేదవాదులగు వాచస్పతిమిశ్రుల మతమునందు అజ్ఞానమును (మాయ + అవిద్య) విషయముగాఁ జేసికొన్న (అజ్ఞానవిషయీకృత) చైతన్యము, ఈశ్వరుఁడు. అజ్ఞానమును ఆశ్రయముగాఁజేసికొన్న (అజ్ఞానాశ్రయీభూత) చైతన్యము జీవుఁడు. ఆభాసవాదులైన వార్తికకారుల మతమునందు అజ్ఞానోపహితమై అజ్ఞాన తాదాత్మ్యాపన్నమైన చైతన్యము ఈశ్వరుఁడు, అవిద్యా కార్యభూతమై, బుద్ధ్యుపహితమైన బుద్ధి తాదాత్మ్యాపన్నమైన చైతన్యము జీవుఁడు. కొందఱీ ఆభాసవాదమునే స్వీకరించి అజ్ఞానసమిష్ట్యుపహిత చైతన్యము ఈశ్వరుఁడు, అజ్ఞానవ్యష్ట్యుపహిత చైతన్యము జీవుఁడు అనియు అజ్ఞానమున్నతో స్వరూపముగనే నానాభూతమై (పెక్కై) యుండునని చెప్పుదురు.

ప్రతిబింబవాదులైన సంక్షేపశారీర కారుల మతమునందు అజ్ఞానప్రతిబింబితమగు చైతన్యము ఈశ్వరుఁడు బుద్ధిప్రతిబింబితమైన చైతన్యము జీవుఁడు. వివరణకారులు మాత్రము ఈశ్వరవిషయమున ఆభాసవాదమును, జీవవిషయమునఁ బ్రతిబింబవాదమును సమ్మతించువారై అజ్ఞానోపహితమైన బింబచైతన్యము ఈశ్వరుఁడు. అంతఃకరణము తత్సంస్కారావచ్ఛిన్నమునగు. అజ్ఞానప్రతిబింబితమైన చైతన్యము జీవుఁడని యిట్లు చెప్పుదురు. ఈవివరణకారులమతమునందు ధర్మియైన ప్రతిబింబమునకు అధ్యాసలేదు. మతేమన. అజ్ఞానప్రతిబింబితుఁడై అనధ్యస్తుఁడై, ధర్మియైన జీవునియందు బ్రహ్మాభేదరూపమైన ధర్మమునకే అధ్యాస. అట్లయిన ప్రతిబింబభూతమైన జీవస్వరూపమునకు, ధర్మికి అధ్యాస సంభవింపనిపక్షమున జీవునికి సత్యత్వము చేకూరుచున్నది. అందుచే మాయిష్టము సిద్ధించునని పూర్వపక్షముచేయు

దు లేని. సమాధానము. నిజమేమనఁగా అసత్యత్వము బింబరూపముతోనే కాని ప్రతిబింబరూపముతోఁ గాదు. ప్రతిబింబమునకు బింబవ్యతిరిక్తమైన రూపముచే సత్యత్వము గన్పట్టుటలేదు. ఎట్లనఁగా ఘటమునకు ఘటరూపముచే సత్యత్వము లేదు. మఱియెట్లన మృత్తుయొక్క రూపముచేతనే సత్యత్వము. అట్లె ఇచ్చటను భారతీతీర్థులు మాత్రము అజ్ఞానమునందు ధర్మిమైన ప్రతిబింబమునకే 'ధ్యాసయనియు బ్రహ్మముతో నుండుభేదాదికమంతయు అచ్చట అధ్యస్తమే, యనియు నందురు. ఇట్లు జీవస్వరూపమునకు మిథ్యాత్వమును చెప్పుదురు.

22. జీవుఁడొక్కఁడా జీవులు పెక్కండ్రా అను విచారము

ఇచ్చో నెవరిమతమునందు అవిద్యాసంయుక్తమైన చైతన్యము జీవుఁడగునో ఆజీవుఁడు అవిద్యావచ్ఛిన్నుఁడు అవిద్యోపహితుఁడు అవిద్యాప్రతిబింబితుఁడుగా నైయున్నాఁడు. వారిమతమునందు, జీవావస్థయందు సైతము జీవుఁడొక్కఁడే ఏలయన అవిద్యయొక్కటియే యగుటవలన. ఇది ఏకజీవవాదము. ఉపాధిభేదమ్మువలన సుఖదుఃఖాదివైచిత్ర్యము గలుగుచున్నది. మఱి ఇఁక నెవరిమతమునందు, వ్యష్టియగు నవిద్యచే, అవిద్యాకారభూతమైన బుద్ధితోఁ గూడినచైతన్యము జీవుఁడో, ఆజీవుఁడాబుద్ధియందవచ్ఛిన్నుఁడు, ఉపహితుఁడు, ప్రతిబింబితుఁడైనను వారిమతమునందు జీవులనేకులు. ఇది జీవనానాత్వవాదము. ఇందు వాచస్పతిమిశ్రులమతమునందు జీవైకత్వము (ఏకజీవవాదము జీవుఁడొక్కఁడే); వార్తికకారులు, వివరణకారులు, సంక్షేప శారీరకకారులు అనువారల మతమునందు జీవనానాత్వము అని తెలియఁదగు.

23. ఏకజీవవాదము

ఇందు, తత్త్వమిది. ఏకజీవవాదమే సిద్ధాంతిసమ్మతము. అనేకజీవవాదమునందు, ఎవని అవిద్య ప్రపంచరూపమునఁ బరిణమించినది? దేవదత్తుని అవిద్య అందురా, యజ్ఞదత్తుని దృష్టిచే ప్రపంచాభావ ప్రసంగమేర్పడును. అనేకతంతువులచే నేర్పడిన పటము (వస్త్రము) వలె అనేకములైన అవిద్యలు కలిసికొని ప్రపంచరూపమునఁ బరిణమించినవని చెప్పఁదగదు. కొన్ని తంతువులు పటమునుండి లాఁగివేయఁబడుచుండఁగా ఆ పటము న్యూనతను బొందునట్లు శుకవామదేవాదులు కొందఱు ముక్తులగుచుండఁగా వారివారి అవిద్యలు నిష్క్రాంతములు (తొలఁగిపోయినవి) కాఁగా, ప్రపంచమునకు న్యూనత ప్రాప్తించుచున్నది. మఱియు జీవుఁడు, విభుఁడై (సర్వవ్యాపకుఁడై) యుండువాఁడు. అట్లుగానిచో దేవదత్తుని అదృష్టముచే, దేశాంతరమునందు దేవదత్తుని భోగ్యవస్తువు, ఉత్పత్తికాకపోవుచున్నది. జీవుఁడణుస్వరూపుఁడైనచో దేశాంతరమునందు వ్యాప్తిలేక పోవుటచేత, అతని అదృష్టమునకు సైతము కార్యోత్పత్తియగు దేశమునందు కార్యోత్పత్తికాలమునందు సన్నిధానాభావము సంభవించుచున్నది. మఱి ఇంకొకటి. కాయవ్యూహమునందు, ఒక్కటే కాయమునం దనుభూతమగు సుఖమునకుఁగాని దుఃఖమునకుఁగాని కాయాంతర మనుసంధానముగాదు. ఒక్కజీవుఁడే స్వతపోబలముచేఁగాని యోగసామర్థ్యముచేఁ గాని ఒక్కకాలమునందే ధరించిన పెక్కుశరీరములను కాయవ్యూహమందురు. అది పురాణాదులందుఁ బ్రసిద్ధము. మఱి జీవుఁ డణువైన శరీరమునందు వ్యాపించు సుఖాదులపొందని ప్రసంగమేర్పడును. శరీర పరిమాణమునసనుసరించి జీవుఁడు పరిణ

మించుననిన యెడల శరీరమునకు, బాల్య యౌవనాదులగు నవస్థాభేదముచేతను, పిపీలికము, మనుష్యుఁడు, హస్తి, లోనగు వాని భేదముచేతను, అనియత పరిమాణము కలుగుట ప్రాప్తించుటచేత, వికారాదిదోష ప్రసంగముచేత, అనిత్యత్వము, సంప్రాప్తమగుచున్నది. అందువలన జీవునకు విభుత్వము అనుట సమంజసము, ఆప్రకారమున అనేకజీవవాదమునందు విభువులైన జీవులకు సర్వవ్యాపులకు సర్వులకు. సర్వాదృష్టములచేతను, సర్వకర్మలచేతను, సర్వశరీరములతో సంబంధము ఆవర్జనీయ (ఆకర్షింపఁదగినది) మగుటచేత, ఈ జీవునిది, ఇది అదృష్టము, ఇది కర్మ ఇదిశరీరము, అను నియమమునకు హేతువులేకపోవుటచే. సుఖదుఃఖాదివైచిత్ర్యమునకు అనుపపత్తి (పొసఁగమి) యను అవస్థయేర్పడును. ఈరీతిని గమనించినచో ఏకజీవివాదమే సులభభంగిని స్థిరపడుచున్నది. సుఖదుఃఖాది వైచిత్ర్యమన్నో శరీరాదుల ఉపాధిభేదము ననుసరించి వ్యాపించుచున్నది. ఆవిధమును బట్టి జీవనానాత్వవాదులైన వార్తికకారులు, వివరణకారులు, సంక్షేపశారీరకకారులు బదులువడసినవారైరి.

24. జీవుఁడు అనాది

మఱియు వార్తికకారులమతముననుసరించి, అవిద్యాకార్యముగ నున్న బుద్ధ్యుపహితచైతన్యము, జీవుఁడగుటయు, సంక్షేపశారీరককారులమతము ననుసరించి బుద్ధిప్రతిబింబితచైతన్యము జీవుఁడగుటయు సంభవించుచో జీవ + ఈశ అని మొదట చెప్పినట్టి జీవుఁడు అనాది అను మాటకు విరోధమువచ్చును. ఆబుద్ధి అవిద్యాకార్యమగుట చేతను, బుద్ధికి అనాదిత్వము లేక పోవుటచేతను, ఆబుద్ధికి నుపహితమైనను, బుద్ధిప్రతిబింబితుఁడైనను జీవునికి అనాదిత్వము సంభవింపదు. మఱి వివరణకారుల మతము ననుసరించి, అంతఃకరణము తత్సంస్కారావచ్ఛిన్నమైన అజ్ఞానమునందుఁ బ్రతిబింబితమైన చైతన్యమునకు జీవత్వము సంభవించినను ఇట్లే ఊహింపఁదగినది. జీవునికి అనాదిత్వము యుక్తమైయున్నది. సుషుప్త్యవస్థయందు జీవుఁడు పరమాత్మను బ్రాపించువాఁడైనను జీవాత్మప్రాపకమైన ఉపాధి నశింపకపోవుటవలన జాగృతి (జాగ్రదవస్థ) యందు మరల మరల నాజీవుఁడే మేల్కొనుచున్నాఁడు. "స ఏవతు" (బ్రహ్మసూ. ౩. ౨. ౯) అను సూత్రమునందుఁ జెప్పఁబడినది. అట్లే 'మోక్షావస్థకంటెఁ బూర్వము ప్రళయమునందును. జీవప్రాపకమైన ఉపాధిక వినాశము చెప్పవలెను. అట్లుగానిచోఁ బాత్రమునందలి జలమెట్లు పాత్రరహితమై జలరాశి ప్రక్షిప్తమైన యెడల మరల నాజలమునే యుద్ధరించుటకు అశక్యమో, అట్లే మరల సృష్టియందు, ఆజీవుఁడే లేచివచ్చుట అసంభవమగుటచేత ఎల్లరకు ముక్తిసులభమై పోవుచున్నది. జీవత్వమునకుఁ బ్రాపకమైన ఉపాధి, వినాశముకాక పోవుచుండుట ఎట్లనఁగా ఎట్లు మూఁతతో నుండు పాత్రములోని జలము పాత్రసహితమై జలరాశియందుఁ బ్రక్షిప్తమైనను మరలదానినే ఉద్ధరించుటకు శక్యమగునో, అట్లే ఆజీవునికి మరలసృష్టియం దుత్థానము సులభమగును. ఇదియు జీవునికి అనాదిత్వము సరిపోవుచున్నది. అవిద్యాకార్యమైన జీవోపాధి సాటయైనచో ప్రళయమునందు అవిద్యాకార్యము నాశమగుటచేత జీవోపాధియొక్కస్థితి అసంభవమగుటచేత, ఆజీవునికే పునరుత్థానమను నియమముకానేరదు.

25. ప్రతిబింబవాదము

వాచస్పతి మిశ్రు లేకజీవవాదము నాశ్రయించిన వారైనను వారు అవచ్ఛేదవాదమును స్వీకరించిరి. దానింబట్టి చూచినచో జీవవిషయమునం బ్రతిబింబవాదమే శ్రేష్ఠతరముగనున్నది. ఏలయన, జీవులకు, అజ్ఞానము, అత్యంతమగు పారతంత్ర్యమును బ్రాపించుచున్నది. అది ప్రతిబింబవాదమునందే సమీచీనముగం బ్రాపించును, మఱి ఒకపాదము శృంఖలాబద్ధమైయుండి, మఱియొకపాద మట్లుగాకుండినను మనుష్యుం డెట్లు ముక్తుఁడు(విడుదలగన్నవాఁడు) కానేరఁడో, అట్లే అవచ్ఛేదవాదమునందు ఎవనికి అవిద్యనశించునో వానికి బ్రహ్మముతో నైక్యమేర్పడుచుండినను అతనికే అవిద్యాంతరమగు అవచ్ఛిన్నాంశముచేత బద్ధత్వమును, తదవస్థయునుగలుగును. ప్రతిబింబవాదమునందు ఈదోషము లేదు. ఏలయన ప్రతిబింబగతములైన మాలిన్యాదులకు బింబమునందు స్పర్శగూడ లేదు. మఱియు అంతర్యామి బ్రాహ్మణమునందు "ఆత్మని తిష్ఠ౯ ఆత్మనాంఽతరో య ఆత్మాన మంతరో యమయతి. (బృహ. ౩. ౭. ౨౩) అను నిచ్చటనియమ్య నియామకులకు నొక్కచోటనే స్థితిచెప్పఁబడినది. అది ప్రతిబింబవాదమునందు సరిపోవుచున్నది. ఎట్లు ఒక్కచోటనే జలమునందు జలావచ్ఛిన్నమైన (జలములలోపల సూక్ష్మముగ ప్రవేశించియున్న) ఆకాశము జలమునందుఁబ్రతిబింబితమై ఆకాశమని, ఆకాశద్వయమేర్పడునో ఆ విధముగనే అవిద్యారూపమైన ఉపాధియందు చైతన్యద్వయము సంభవించుచున్నది. అచ్చట ప్రతిబింబచైతన్యము జీవుఁడుగానున్నదై నియమ్యమగుచున్నది. అవచ్ఛిన్నచైతన్యము ఈశ్వరరూపమై నియామక మగుచున్నది. ఘటావచ్ఛిన్నమైన ఆకాశమునకు మహాకాశము యొక్క అనంతత్వమట్లు, అవచ్ఛిన్నమైన చైతన్యమునకు బింబానన్యత్వము అని తెలియవలెను. ఈ ప్రకారము అజ్ఞానప్రతిబింబితమైన చైతన్యము జీవుఁడనియు, అజ్ఞానోపహితమైన, బింబచైతన్యము ఈశ్వరుఁడనియు, పూర్వము చెప్పినసిద్ధాంతమే నిల్చుచున్నది. శుద్ధమగు చైతన్యమును అజ్ఞానానుపహితమందురు.

26. అద్వైతము

ఈచెప్పిన అన్నిపక్షములందు బ్రహ్మాద్వైతము స్థిరమైయున్నది. అవచ్ఛిన్నమునకు, ఉపహితమునకు, ప్రతిబింబమునకుం గాని చైతన్యమునకు, శుద్ధచైతన్యముకంటె పృథగ్భావము యోగింపదు (సమకూడదు). జడవస్తువుచే బ్రహ్మమునందు ద్వైతమాపాదింపఁదగినది గాదు! జడమైన ఆకాశాదిసకలప్రపంచమునకు భావరూపమైన అజ్ఞానము ఉపాదానముగుటచేత మిథ్యాత్వము చెప్పుట.

27. అవిద్య

ఇది సత్తు, అసత్తు అని నిర్వచించుటకు వీలుగానిదై త్రిగుణాత్మకమై, భావరూపమై జ్ఞాననివర్త్యమై యుండునది అజ్ఞానము. ఇచ్చోప్రమాణము. నేను బ్రహ్మమునెఱుగను అను, అనుభవము.

"దేవాత్మశక్తిః స్వగుణై ర్నిగూఢాం।
భూయ శ్చాంతే విశ్వమాయానివృత్తిః।
పరాస్యశక్తి ర్వివిధైవ శ్రూయతే.
(శ్వే. ౬. ౮.)

ఇట్టి శ్రుతులును,

"తరత్యవిద్యాం వితతాం
హృది యస్మి న్నివేశితే.

యోగీ మాయా మమేయాత్మా
తస్మై విద్యాత్మనే నమః.
అజ్ఞానే నావృతం జ్ఞానం తేన
ముహ్యంతి జంతవః.
(భ. గీ. ౫. ౧౫.)
జ్ఞానేనతు తదజ్ఞానం యేషాం
నాశిత మాత్మనః.
(భ. గీ. ౫. ౧౬.)

ఇట్టి స్మృతులును. ఈ అజ్ఞాన పదవాచ్యమైన, అవిద్య ఎట్లు జనించినది? ఏకారణముచే బ్రహ్మముతో దీనికిసంబంధము కలిగినదని ప్రశ్న చేయరాదు. అవిద్యకు బ్రహ్మసంబంధము అనాది అని అంగీకరించియున్నందున. ఆసంబంధమెట్టిది? అన్నచో చెప్పెదము. ఎట్లు, అగ్ని తనకువిరోధియైన జలమునందు సాక్షాత్తుగఁ బ్రవేశించుటకు శక్తిగలది కాకపోయినను, సూక్ష్మరూపమున పాత్రాదులద్వారా జలమునందుఁ బ్రవేశించి ఆజలసంబంధమైన శీతగుణమును పోనడంచి దానియందు స్వకీయమైన ఉష్ణత్వమును దానిదిగనే ప్రదర్శించుచున్నదో, అట్లే ఈఅవిద్య సాక్షాత్తుగ బ్రహ్మమునందు ప్రవేశించుటకు శక్తి లేనిదైనను సూక్ష్మతరమైన స్వకీయమూలరూపముతో బ్రహ్మమునందుఁ బ్రవేశించి (ప్రవేశించినట్లు గన్పడి) బ్రహ్మసంబంధమైన నిర్విషయము, నిరాశ్రయము, సామాన్యపరాకాష్ఠమై (అన్ని పదార్థములందు సమానముగనుండువానిలో నత్యంత ముఖ్యమై అనుట) యున్న స్వరూపమునుగప్పి, స్వకీయమైన సాశ్రయత్వము, సవిషయత్వము అనురూపముగల విశేషరూపమును బ్రహ్మమునందుఁ గనుపఱచుచున్నది. అజ్ఞానశక్తి స్వయముగ సాశ్రయము స్వవిషయమునై యున్నది. దానియందు విషయము, ఈశ్వరుఁడు, ఆశ్రయుఁడు, జీవుఁడు వీరిరువురు, వీరిరువురికిఁ గల పరస్పరభేదము, అనాదియే. ఇదియే సాశ్రయత్వము, సవిషయత్వము. జ్ఞానరూపమైన బ్రహ్మమునందు తత్సంబంధమైన వానిగనే వీనిని గనపఱచుచున్నది.

28. సృష్ట్యారంభకాలికము అజ్ఞానకృత్యము

సాశ్రయము, సవిషయము, భాసమానమై యుండున దేజ్ఞానమో, అదియేమహత్తత్త్వము. ఇదిమొదలు సర్వము సాది యగుచున్నది. అనాది కాదు. అందువలన, ఏకమైనను జ్ఞానస్వరూపమైన బ్రహ్మము ధర్మధర్మిభావము చేతను, విషయవిషయి భావముచేతను, భిన్నమట్లుభాసిల్లుచున్నది. అనఁగా జ్ఞాత, జ్ఞేయము, అనురూపములచే ననుట. ఇందు జ్ఞాత, అహంకారము, జ్ఞేయము, శబ్దాదులగు తన్మాత్రలు, భాసమైన యిదియంతయు, అవిద్యానిమిత్తముననైన పరిణామము. ఎట్లు క్షీరము, క్షీరమను వ్యవహారయోగ్యతను బరిత్యజించి దధియను వ్యవహారయోగ్యతను బ్రాపించుచున్నదో, (ఇది పరిణామమనుట) మఱి అట్లు పూర్వావస్థను పరిత్యజింపకయే అవస్థాంతరముగ బ్రకాశించుట వివర్తము. ఎట్లనఁగా. రజ్జువు స్వరూపముతోనే యుండుచున్నదయ్యు సర్పరూపమున బాసిల్లుట. తన్మాత్రపదముచే సూక్ష్మభూతములు చెప్పఁబడినవి. శబ్దతన్మాత్రము సూక్ష్మాకాశము. దానివలన నేర్పడునది స్పర్శతన్మాత్రము సూక్ష్మవాయువు. ఇట్లు క్రమముగా సూక్ష్మములైన పంచభూతముల ఉత్పత్తి గలుగుచున్నది. ఆయాభూతముల సూక్ష్మస్వరూపములనుండి ఆయాస్థూలభూతముల ఉత్పత్తి గలుగుచున్నది.

(సశేషము)

విగ్రహవ్యావర్తని

డాక్టరు పోతుకూచి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, ఎం. ఏ., ఎం. లిట్., పిఎచ్. డి.

(గతసంచిక తరువాయి)

53. ఏడవకారికలోని ఆక్షేపమునకు 53, 54, 55, 56 కారికలలో సమాధానము చెప్పబడుచున్నది.

ధర్మవేత్తచే పలుకబడిన కుశలధర్మములు స్వభావసహితములైనచో ఈ స్వభావకుశలధర్మములను స్వభావములను ప్రత్యేకప్రత్యేకముగా వివరింపవలసియున్నది.

ఇది కుశలధర్మమని, అది ఈ కుశలధర్మము యొక్క స్వభావమని ప్రత్యేకముగా, స్పష్టముగా చెప్పవలసియున్నది. కాని ఇట్లు చెప్పబడకపోవుటచే ఈ ధర్మస్వభావములు సత్పదార్థములని గ్రహింప వీలులేదు.

54. హేతుప్రత్యయముల నాశ్రయించుకొని కుశలధర్మముల స్వభావము ఉత్పన్నములగుచున్నచో కుశలధర్మములు అన్యాశ్రితములు కాగలవు. అన్యాశ్రితములైనవానికి స్వస్వభావము లెట్లుండగలవు?

ఇదే అకుశలాదిధర్మములకుగూడ స్వస్వభావములుండ వీలులేదు.

55. హేతుప్రత్యయముల నాశ్రయించుకొని ఉత్పన్నములుకానివి కొన్ని కుశలధర్మములు గలవని పల్కినయెడల ఇట్టి కుశలధర్మములు నిత్యశుద్ధములై యుండుట అసంభవము.

కొన్ని కుశలధర్మములు హేతుప్రత్యయముల నాశ్రయించుకొనివచ్చుటలేదని, అకుశల ధర్మములు, ఈ అకుశలధర్మముల స్వభావములు, అవ్యాకృతధర్మములు, వానిస్వభావములుకూడ నిట్టివే యని వాదించినయెడల ధర్మములన్నియు నిత్యశుద్ధములై యుండగలవా? ధర్మములు నిత్యశుద్ధములై యున్నచో ప్రతీత్యసముత్పాదచక్రముగతి ఏమి కాగలదు? ధర్మములు నిత్యశుద్ధములు కానప్పుడే ప్రతీత్యసముత్పాదచక్రము ప్రవృత్తము కాగలదు. ప్రతీత్యసముత్పాదసూత్రము నంగీకరింపనిచో ద్వాదశహేతుప్రత్యయములను త్రోసివేసినట్లగును. ఈ సూత్రప్రత్యాఖ్యానమువలన ధర్మములకు వాస్తవమైన స్వభావములున్నవని చెప్ప వీలుపడదు; ధర్మదర్శనయే యుండదు. 'ప్రతీత్యసముత్పాదము నెవడు చూచుచున్నాడో అతడే ధర్మమును దర్శింపగలడు' అని బుద్ధభగవానుడనినాడు. ధర్మదర్శన లేనపుడు బ్రహ్మచర్యస్థితియే అసంభవమగును.

ప్రతీత్యసముత్పాదమును త్రోసివేసినవాడు దుఃఖసముదయమును ప్రత్యాఖ్యానించినవాడగును. దుఃఖసముదయము లేనిచో దుఃఖమే లేదు. ఉత్పత్తి (= సముదయము) లేనప్పుడు దుఃఖమెచటినుంచి రాగలదు? దుఃఖసముదయము లేనిచో దుఃఖనిరోధముగూడ ఉండజాలదు. లేనిదుఃఖమునకు నిరోధ మెక్కడిది? దుఃఖనిరోధము లేనియెడల దుఃఖమును నిరోధింపజేయు మార్గ ముండజాలదు. ఈ రీతిగా

నాలుగు ఆర్యసత్యములు ఉండజాలవు గనుక శ్రామణ్యఫలమే ఉండ వీలులేదు. శ్రామణ్యఫలములేనిచో, బ్రహ్మచర్యవాసమే లేదన వలెను.

56. అప్పుడు ధర్మము, అధర్మము, లౌకికములగు వ్యావహారికధర్మములు అనునవేవియు నుండవు. ధర్మముల స్వభావములున్నయెడల అవి నిత్యవస్తువులు కాగలవు. అప్పుడు ఈ నిత్యవస్తువుల కెట్టి హేతుప్రత్యయములును ఉండ జాలవు.

ధర్మాధర్మములు, లౌకికవిషయములు మొదలైనవన్నియు ప్రతీత్యసముత్పన్నములైనవగుటచే, ప్రతీత్యసముత్పాదసూత్రమును త్రోసివేసినప్పుడీ ధర్మాధర్మాదులన్నియు శూన్యములు కాగలవు. ధర్మస్వభావము ప్రతీత్యసముత్పన్నముకానిచో నిర్హేతుకమగును. హేతురహితమైనది నిత్యమగును. స్వభావములు ములైన బ్రహ్మచర్యవాసము కుదురదు గనుక స్వసిద్ధాంతవిరోధము బౌద్ధులకు వాటిల్ల గలదు. సర్వసంస్కారములు అనిత్యములని బుద్ధభగవాను డాదేశించినాడు.

57. ఎనిమిదవ కారికలోని పూర్వపక్షమునకు ప్రత్యుత్తర మిచట చెప్పబడుచున్నది.

అకుశలధర్మములు, అవ్యాకృతధర్మములు, నైర్యాణికధర్మములు మొదలగు ధర్మముల విషయమునగూడ కుశలధర్మవిషయమున నెట్టి దోషము గలదో అట్టి దోషమే కన్పింపగలదు. పూర్వపక్షమున స్వీకరింపబడిన వాదము ననుసరించితిమేని సంస్కృతధర్మములన్నియు అసంస్కృతధర్మములు కాగలవు.

హేతువు లేనిచో సృష్టిస్థితినాశములు సంభవింపజాలవు. ఈ ఉత్పాదస్థితిభంగములు లేనిచో దేనికిని సంస్కృతధర్మలక్షణము వర్తింప వీలు లేదు. అప్పుడీ సంస్కృతధర్మములన్నియు అసంస్కృతధర్మములు కాగలవు. కావున కుశలధర్మములకు కుశలధర్మస్వభావమున్నది గనుక సర్వభావములు అశూన్యములను సిద్ధాంతము అసంగతమగుచున్నది.

58, 59, 60 కారికలలో తొమ్మిదవ కారికలోని ఆక్షేపమునకు సమాధాన మీయబడుచున్నది.

58. పేరు ఉన్నదని, పేర్లకు వాని సొంత స్వభావములు గలవని ఎవరే వాదించెదరేని వారి వాదమును తొమ్మిదవ కారికలోని ఆక్షేపము నిర్మూలింపగలదు. కాని పేర్లు సత్పదార్థములని మేము చెప్పుటలేదు.

పేర్లు వాస్తవముగానున్న సత్పదార్థములనినచో, వానిస్వభావములుగూడ సత్పదార్థములు కాగలవు. అసత్పదార్థమైన స్వభావమునకు సత్పదార్థమగు పేరునకు సంబంధముండజాలదు గదా! స్వభావరాహిత్యమునుచెప్పు మేము పేర్లుకూడ అసత్పదార్థములేయని, అందుచే శూన్యములని పల్కుచున్నాము. కావున నామవాచకమున్నది గనుక తత్స్వభావముకూడ ఉన్నదని వాదించుటకు వీలులేదు.

59. 'పేరు అసద్వస్తువు' అను వాక్యమున గల నామశబ్దము సద్వస్తువా, లేక అసద్వస్తువా? ఈ రెంటిలో నే సమాధానము నిచ్చినను వాదము దోషసహితమగును.

పేరు లేనేలేని వస్తువని పల్కునప్పుడు ఈ పేరు ఉన్నవస్తువా, లేక లేనివస్తువా? ఉన్నవస్తువైనచో, పేరు అసద్వస్తువను వాదము

స్వసిద్ధాంతవిరుద్ధము కాగలదు. వస్తువులేనిచో దానిపేరుకూడలేని వస్తువే. 'పేరు అసద్వస్తువ'ను వాక్యము ఉన్నదానిని తెల్పినచో ఈ వాక్యమే నిర్మూలితమగును. ఉన్నదానిని లేదనలేముగదా! ఇది లేనిదానిని తెల్పునదైనచో, 'పేరుయొక్క స్వభావము సద్వస్తువు' అను ప్రతిజ్ఞావాక్యము నిర్మూలితము కాగలదు. వస్తువున్నప్పుడు దానికి పేరులేదనుట తగదుగదా! కావున స్వభావములు సద్వస్తువు లను వాదమనుపపన్నము.

60. సమస్తభావములకు శూన్యత్వమును పూర్వమే మధ్యమక కారికలలో ప్రతిపాదించితిమి. మా వాదమును వివరించు ప్రతిజ్ఞావాక్యముకూడ శూన్యమే. కావున మా వాదములో నెట్టిదోషమును కన్పింప వీలులేదు.

సమస్తభావములు, పేర్లుకూడ శూన్యములని మధ్యమక కారికలలో వివరింపబడినది. శూన్యములగు నామశబ్దములేదో ఉన్నవస్తువును తెలుపు శబ్దములని పూర్వపక్షమున గ్రహించుట అయుక్తము. ధర్మములన్నియు స్వభావశూన్యములైనపుడు పేర్లుకూడ స్వభావశూన్యములే యగుచున్నవి. కావున ప్రతిజ్ఞాదోషము పూర్వపక్షముననే కన్పింపగలదు కాని మా సిద్ధాంతమున కాదు.

61. పదవ కారికలోని ఆక్షేపమున కిట సమాధానము చెప్పబడుచున్నది.

స్వభావము ధర్మవినిర్ముక్తమై సత్పదార్థముగా కన్పించుచు, అది ధర్మములలో కన్పించుట లేదను కల్పనను త్రోసివేయుట అసంభవము.

స్వభావమనునది యొకటి గలదని మే మెప్పుడును అంగీకరింపకపోవుటచే ధర్మముల స్వభావమును మేము ప్రతిషేధించుటలేదు. ధర్మములకంటె విలక్షణముగా, బాహ్యముగా గోచరించున దేదియు లేదు. ధర్మప్రతీతియే లేదని మేము చెప్పునప్పుడు ధర్మముల నెట్లు ప్రతిషేధింపగలము? ఈ వాదమున దోషమేమియు లేదు.

ధర్మములకు స్వభావములున్నవని మే మనినచో మా వాదమును ఖండింప నెవరైన బయలుదేరవచ్చును. కాని మే మీ వాదము నెప్పుడును గ్రహింపలేదు గనుక పూర్వపక్షములోని ఆక్షేప మసంగతమని తెలియనగును.

పదునొకటవ కారికలోని ఆక్షేపమునకు 62, 63, 64 కారికలు ఉత్తరము నొసగునవి.

62. ఉన్నదానినే ప్రతిషేధింప వీలున్నదనినచో శూన్యతాసిద్ధాంతము నెవ్వరును ప్రతిషేధింపలేరు. సర్వభావముల నిఃస్వభావతను ప్రతిషేధించువారే శూన్యతను అప్రతిషిద్ధమైనదానినిగా గ్రహించుచున్నారు.

ఉన్నదానినే ప్రతిషేధింపగలము. కాని పూర్వపక్షముచేయు నైయాయికాది దార్శనికులు శూన్యతను ప్రతిషేధించువారు. శూన్యతయనునది లేనేలేనియెడల ఈ శూన్యతను వీరు మాత్ర మెట్లు ప్రతిషేధింపగలరు? ఈ దార్శనికులదృష్టిలో శూన్యత సత్పదార్థమై తీరవలెను.

63. పూర్వపక్షమున శూన్యత్వము ప్రతిషేధింపబడుచున్నది ఆ శూన్యత్వము లేని వస్తువు గనుక, ఉన్నవస్తువునే ప్రతిషేధింపగలవను పూర్వపక్షవాదమున స్వవచనవిరోధమను దోషమున్నది.

64. [illegible]ము ప్రతిషేధించుటలేదు. మాచే ప్రతిషేధింపబడు వస్తువుకూడ లేదు.

కావున మేము దేనినో ప్రతిషేధించుచున్నా మనుట తర్కరహితము, దుష్టము నగు వాక్యము.

ప్రతిషేధింపబడదగిన వస్తువేదియును లేదు గనుక దేనిని మధ్యమకులు ప్రతిషేధించుట లేదు. సర్వభావములు శూన్యములైనప్పుడు ప్రతిషేధ్యవిషయమే లేదు. అప్పుడు ప్రతిషేధ క్రియగూడ లేదు. మేము దేనినో ప్రతిషేధించు చున్నామనుట అసత్ప్రలాపము.

(సశేషము)

బాలకృష్ణుని పూజ

శ్రీ గురుభక్త పెద్దిభొట్ల కృష్ణశాస్త్రిగారు

శ్రీకృష్ణుడు బాలుడని చెప్పుటకు కారణము ''మనము పూజించువారము, ఆయన పూజింప బడువాడు'' అను ద్వైతబుద్ధియే. ఈ ద్వైత బుద్ధి యున్నంతకాల మట్లు తలచెడివారుకూడ శుద్ధ బాలురే. అందుచే ద్వైతబుద్ధితో గ్రహించినంతకాలము వీ రుభయులును బాలురే. అనగా జీవాత్మ యజ్ఞాని. బుద్ధి బాలుడు లేక మైనరు. బుద్ధి ఆత్మను వికసింపజేయలేని వాడు.

కనుకనే మనము త్రిదేహరాజ్యములో నున్నాము. అప్పుడు అనంతముపోయి బుద్ధికి భేదము కలిగినది. భేదబుద్ధి యనగా శుద్ధ అజ్ఞానమే. భగవంతునకు చిన్న పెద్ద భేదము లేనే లేదు. అతడు చిన్నలోను పెద్దలోను అంతట నిండియున్నాడు. రెండింటిలో సమానముగ నున్నాడు. అజ్ఞాని మబ్బుచేత కప్పబడిన సూర్యునివలె నున్నాడు. జ్ఞాని మబ్బునుండి పైకివచ్చిన సూర్యునివలె నున్నాడు. నిజముగు కి త్తో తన్మయత్వమును పొందినప్పుడు వీరే అద్వితీయులగుదురు. అప్పుడు జీవాత్మ పరమాత్మ యేకమై పోవును. అప్పు డనంతము గనుక బాలుడు పెద్దవా డను భేదమే లేదు.

శుచి యనగా స్వార్థరహితము. దేహాతీతము. భగవంతుడు దేహాతీతుడు. అజ్ఞానాతీతుడు. శుచియైనవాడు.

నేనే దేహ మని తలచుట యజ్ఞానమే. దేహమునకుండు యవలక్షణములన్నియు తనవే యనుకొని దేహముతో సమానముగ ననుభవించుచున్నానని మానవుడు భ్రమించుచున్నాడు. ఇదియే యశుచి. ఇంతకంటె నశుచి కావలెనా? ఇంతకంటె నంధకారమున్నదా? ఇంతకంటె నజ్ఞానమున్నదా?

ఆత్మకు దేహము సేవకుడు. సేవకునిలో నాత్మ మొట్టమొదట బుద్ధిపూర్వకముగ ప్రవేశించెను. ఈ సేవకుడు రాక్షసుడై ఆత్మను పట్టుకొని వానిని పైకి రానిచ్చుటలేదు, సరి కదా! ఆత్మకుండెడు రూపజానముః

గూడ పోగొట్టినాడు. దేహామే తా ననుకొను నట్లు చేసెను. దీనినే జీవుడందుము. అప్పుడు ఈ రాక్షసుడను నొకరున కనగా దేహామున కుండు నవలక్షణములన్నియు జీవునకు ప్రాప్తించినవి.

దేహామునకున్నది తృప్తిలేని వాంఛ యను లక్షణమే. తృప్తిలేమివలన కోరికలు హెచ్చుచున్నవి. కోరిక పుట్టగనే దేహామునకుండు ద్వంద్వములు వచ్చినవి. సుఖము, దుఃఖము; గౌరవము, అగౌరవము; చలి, వేడి; నీవు, నేను; నాది, నీది; ఐశ్వర్యము, దారిద్ర్యము; సంతోషము, విచారము; కీర్తి, అపకీర్తి; శక్తి, మాయ; పురుషుడు, స్త్రీ; ఏకత్వము, భిన్నత్వము; కుడి, ఎడమ; సవ్యము, అపసవ్యము; తెలుపు, నలుపు; నిలువు, అడ్డము; సత్, అసత్; పురుషుడు, ప్రకృతి; జయము, అపజయము; గొప్ప, కొద్ది; మొదలగున వన్నియు నిట్టి ద్వంద్వములే.

కోరికలు నెరవేర్చుకొనుటకై దేహాముతో పాటు జీవుడుకూడ బాహ్యావిషయములు సంపాదించుకొనుటకు పరుగెత్తి యట్టి బాహ్యావిషయములవలన లభించెడు నింద్రియసుఖముల ననుభవించుటకు ప్రారంభించును. అట్లనుభవించుటలో మితిమీరగనే యింద్రియసుఖములు దుఃఖభూయిష్ఠములైనవి. కనుక దుఃఖమే సంప్రాప్తమైనది. కోరికలను సంతుష్టి పొందించుట నేయిపోసి యగ్నిహోత్రమును జల్లార్ప ప్రయత్నించుటవంటిది. కనుక కోరికలు తీర్చుచున్నకొలది వానిసంఖ్య వృద్ధియై అసంతృప్తి కలిగి జీవితమున కసౌఖ్యమే మిగిలినది. ఈ దుఃఖమువలన కొన్నిజన్మల కనుభవము కలిగినది. అనుభవమువలన జ్ఞానము జ్ఞానమువలన వివేకము వివేకమువలన వైరాగ్యము కలుగును. వైరాగ్యమువలన షట్సంపత్తి ముముక్షుత్వము కలుగును.

ముక్తుడన దేహాతీతుడైన భక్తుడు. స్వస్వరూపానుభవమున తన్మయత్వముపొంది భేదరహితుడయ్యెను. అద్వితీయుడయ్యెను. అప్పుడు బాలకృష్ణుడు లేనే లేడు. తానే కృష్ణుడైనాడు. కాబట్టి బాలకృష్ణుని పూజించుచున్నారనగా మనలోనున్న కృష్ణుడు లేక బుద్ధి యింకను బాలుడుగా నున్నాడన్నమాట. యుక్తాయుక్తములు తెలిసి వ్యవహరించుటలేదు. మనము చేయు పనులు, చదివిన చదువు, వినిన సంగతులు, పరిశోధనలేకుండగ చేయునంతకాలము అజ్ఞానదశయందే యుందుము. అనగా జ్ఞానము పైకి గోచరించుటలేదు. కనుక మనము బుద్ధిచే వివేకము తెచ్చుకొని వివేకముతో వ్యవహరించుటయే పూజ.

పచ్చిబయళ్ల నంబరమును గిరుల। నిత్యజాగ్రతి నేలు నీ పెద్దు చూవె;
శంకరా, ధర్మరక్షక, దేవదేవ,। కాలవిధ్వంసకా, ఖస్వరూప, భవ,
దురితంబు లెల్లను దొలగించి ముక్తి। నొసగి నన్ మనుపవే యో లోకనాథ॥

-శ్రీరామకృష్ణసూక్తిసుధ IX.

ఓం తత్ సత్

ఛనె జోరుగర

హెచ్. కనకలక్ష్మమ్మగారు

ధారణ యనగా జగద్ధారణయే. దేనిని ధరించునది? జగత్తును. ధ్యానధారణ లనిన జగ దుద్ధారణయే. తాను శుద్ధ పరబ్రహ్మము. ఇకను ధరించు ధారణ జగత్తు. జగదాత్మ యైన యాతడు జగత్తును ధారణజేయక వే రేమి ధరించుచున్నాడు? ఆతడు నచ్చిన దిందుకొఱకే. తనయందు లోకంబులు శాంతి నొందుచున్నవి. లోకంబులు తనయం దుండు నప్పుడు తాను వాని నంటడు. లోకంబు లందు తా నుండు నప్పుడును వాని నంటడు. ఒకప్పుడు లోకంబుల వెలి నిడును, మరియొకప్పుడు లోపలికిగొనును. ఇట్టి వాడు నిష్కళంకుడు గాక వే రెవ్వరు? ఇట్టి అకళంకుడు జగత్తును ధరించియున్నాడు. అట్లు ధరింపకపోయిన, లోకంబుల కాధారము లేదు. బట్టబయలగు తాను పంచభూతాత్మ శరీరమును ధరించి, వివేకజ్ఞాన మను శక్తిచే, మూడులోకముల నాపరించి మించి వెల్గొందు చున్నాడు. ఈతడే రామకృష్ణపరమహంస!

తాను నిర్వికల్పసమాధిని బొందు తరి, లోకంబులు విహ్వలత బొంది, తన్ను విడచి యుండ నేరక తాము సమాధిని బొందెను. ఇట్లు సర్వులును, సమాధి ననుకరించుచున్న నిక తన లీలా జగత్తు లీలయై పోవు నను కారణమున సమాధులకు తాళము వైచి యెల్లరను ప్రవృత్తిపరుల జేసి, నిష్కామ్యారాధనము నందు ప్రవర్తింపజేసెను. లోకాతీతు డగు నాతనియం దెల్లరును, లయ మగుచో, నాటక సూత్రధారికి ప్రొద్దుపోదు, గావున తాను తన నిర్వికల్ప మను మహాపదవియందుండియే, పలువుర సాధనాసంపత్తి ననుసరించి, వారివారి ప్రాప్తానుసారము, ఆయాలోకంబుల నివసింప జేయుచు, అనగా, గోలోక, సత్యలోక, మహాలోక, కైలాస, వైకుంఠము లందు నివసింప జేయుచు, సాలోక్య, సామీప్య, సారూప్య, మను మూడు ముక్తుల ప్రసాదించుచున్నవాడు. తనవలె, మహాసమాధిని, మెళకువ గల్గి ప్రవర్తింప నేర్చిన వారలను, మరియు వివేకవంతుల జేసి తనయం దైక్యమును జేసికొనుచున్నాడు. తానే వారై, వారలే తానై, యిక పెక్కు తరగతులు గల పాఠశాలలను, అనగా బ్రహ్మవిద్యా విశ్వవిద్యాలయమును, తన ఆధ్యాత్మికాత్మనిలయమందు సుప్రతిష్ఠిత మొనర్చెను. అందు వేనవేలు, ప్రజ లుద్ధరింపబడుచున్నారు. తత్వరూప మగు రత్నములను నిటుకలచే, మేలిమిబంగారమును గరగించి, సున్నమునుగ గట్టిన యీ కళాశాల, శాశ్వతముగను, దృఢముగను మరమ్మత్తు లనునవి యెరుగనిదై, నిత్య నూతనమై వెల్గొందుచున్నది. అయ్యది బాహ్య నేత్రములకు గోచరముకాదు. అంతర్నేత్రము గల వారల కది గోచరమగును. ఆతని నిత్య సాంగత్య ప్రేమను బొందగోరు వారల కది తెలియబడును.

ఇహలోకంబున గల విశ్వవిద్యాలయము లందు ఎంతెంత ఔన్నత్య విద్యాలయం దారి

తేరినను, తమ సంస్కారముచే, చిట్టచివరి జన్మమునం దీ బ్రహ్మవిద్యా విశ్వవిద్యాలయమును వెదకుకొనుచు రాక తప్పదు. ఈ విద్యాలయమందు జదివి ఆరితేరిన వారలు కోటి కొక్కరుగ నుందురు. ఇది అంతటి సుదుర్లభ విద్యారాజము. ఇట్లు ఈ తత్త్వపాఠశాలయం దుత్తీర్ణులై, విద్యార్థిలోకము నతిక్రమించి, విద్యాలయముననే సుప్రతిష్ఠితు లగుచున్నారు. అది మోక్షపాఠశాల. ఇదియే గదా బ్రహ్మవిద్యకు ఫలము. సద్గురుదేవుడు, నేడు ఇంతటి మహావిద్యాలయమును స్థాపించి, విద్యావ్యాసంగమును గూర్చి తీవ్రతరప్రయత్నముల సల్పుచుండుట జూచిన, చకితుల మగుదుము. అద్వైత భూమిక యందుండి, ఆతడు సల్పు బోధలు, ఆతని సద్విద్యా విధానము, ఆతని పాఠశాలను కన్నులుండియు, జూడ జాలక యున్నారు. ఆతడు అసత్యవాది కాడు. తాను మూడు వందల సంవత్సరములు, లోకమున మీవద్ద నుండియే, మి ముద్ధరింతు నను వాక్కును నేడు ముముక్షువులను పాలించుచున్నాడు. బ్రహ్మవిద్యను గోరు వారు, జ్ఞాననేత్రమును దెఱచి, మీ దృష్టి నూర్ధ్వము నొందించి, సహస్రార, సముద్ర తీర మందే యుండక, అందు దుమికి, ఏకాగ్రతా విశ్వాస సహనములతో, భావభూమికల విశ్రమించుచు, మీ ప్రయాణమును సాగించుచో ఆతడు, నీలమేఘశ్యాముడు, మీ చెట్ట పట్టి ఆవలి తీర మగు పాఠశాలను జేర్చును. అట్లు గాక యీ యొడ్డుననే గూర్చుండి ఆలోచించుచుండిన ఫల మేమి?

అంతియ కాని మీ సంకుచిత బుద్ధిబలముచే నాతని పొడగాంచ జాలరు. మీరు విద్యార్థులై, యర్థించిననే గాని, ఆతడు కనికరింపడు. మేమే గురువుల మనుకొని, భీష్మించుకొని గూర్చుండిన, ఆత డేమి చేయును? మీ మీ మానాభిమానములను, విడచి చేయెత్తి అల గోపీకాంతల వలె, ప్రార్థించిన పక్షమందు, ఆతడు మీకు, సన్న్యాస మను కాషాయాంబరముల నందించును. ఆతడు జ్ఞాన మను పొన్న నధిష్ఠించి యున్నాడు. వేగ పొందు, వేడుకొందు, ఆతని గందు, పొందు గొందు. నేటి మీ కాషాయములు నిజకాషాయములు కావు. ఆతని మధురాతిమధుర మగు హస్తమునుండి, గైకొని గోపికలవలె సంతసింపుడు. అయ్యారే! సిగ్గేల? తన నాథుని చెంగట సిగ్గును బొందిన నిక బొంద గల్గు భాగ్య మేమి యున్నది? సిగ్గును విడువుడు. అహంకారమును విడువుడు. దాసానుదాసులు గందు. ఆతని వలచి వలపించుకొనుడు. ఇదియు తప్పా? పోనిందు. వాని దయ. మీ

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః

తత్త్వం బ్రువాణాని పరం పరస్మా, న్మధుక్షర న్తీవ సతాం ఫలాని,
ప్రావర్తయ ప్రాఞ్జలి రస్మి జిహ్వే, నామాని నారాయణగోచరాణి ॥

ఓ నాలుకా, నీకు అంజలించుచున్నాడను, పరాత్పర మైన తత్త్వమును దెలుపుచు సజ్జనుల కనుభావ్యమైన మధురసమును గార్చు పండ్లంబోని భగవన్నామములను అనుసందింపుమా — శ్రీకులశేఖరులు.

సుభాషితములు

'ఉభయభాషా' 'సాహిత్యవిద్యా' ప్రవీణ :

శ్రీ అఖండం సీతారామశాస్త్రిగారు, పి. ఓ. ఎల్.

(గతసంచిక తరువాయి)

యత్న మొనరింపగా నందు హాని లేదు, ఫల మ దెప్పుడు పిల్లికి వలెను గలుగు ;
పిల్లి యెప్పుడు గోవును బెంచ కుండ పాలు త్రాగును తప్పక ప్రతిదినంబు ॥ ౧౧

పరుల యన్నంబు దినుటచే వదనము చెడు, దానమును దీసికొనుట హస్తములు చెడును,
మనసు చెడిపోవు నన్యభామలను దలప, నేల శాపంబు మనుజుల కింతకంటె? ॥ ౧౨

ధనికుడై యుండి యెవ్వడు దాత గాడొ, దీనుడై యుండి తలపడో దేవు నెవడు,
పెద్ద ఱాతిని గళమందు బిగియ గట్టి, యిద్దఱిని త్రోయ వలయు నట్టేటిలోన ॥ ౧౩

సహజమౌ తెల్వి యించుక జరుగ కున్న, శాస్త్రపఠనంబు వానికి సాయపడదు,
గ్రుడ్డివారల కద్దంబు గొంచె మైన, నుపకరించునె యెప్పుడే నుర్విమీద ॥ ౧౪

మంచి చెష్టల నన్నిటి మఱుగు లేక, ప్రేమగలవానితో జెప్పు ప్రీతితోడ,
కాని తల్లికి దండ్రికి కాంతకైన్న సోదరులకైన దెలుపడు, చోద్య మేమొ! ॥ ౧౫

పుణ్యధనమును వెలబోసి పురుషవర్య, దేహనౌకను గొంటి విదే తిరమ్మ?
దుఃఖవారిధి దాటగ దోచె నేని, తనువు పోకుండుటకు ముందె దాటు మయ్య ॥ ౧౬

బంధువుల కున్న ప్రేమయు, బాంధవంబు, స్వజనమిత్రుల కుండెడి సరసగుణము,
తనను మదిలోన నున్నట్టి ధైర్యగుణము, నాపదయె గీటురా యూచు నరయుగుణము॥ ౧౭

కలుగబోయెడి యాపదకంటె, ముందు దాని వారింప జూచుట తగును సుండు,
కొంప లంటుకొనంగను కూపఖననమునకు యత్నించనది లాభ మెనయ గలదె ॥ ౧౮

పరులసొత్తును దిగమ్రింగి బలిసియుండు కంటె, లేమిని చిక్కియేయుంట మేలు,
చిక్కియున్నను దేహంబు చిక్కు లేదు, ఉబ్బురోగాన లావైన నున్నె బలము॥ ౧౯

బలియు మిక్కిలి యొసగియె బద్ధుడయ్యె. యోధుడని మిగిలి చెడె దుర్యోధనుండు,
రక్తి మిక్కిలియై చచ్చె రావణుండు, కాన మిక్కిలి యెక్కడ గాని తగదు ॥ ౨౦

ఎవని కేమి రేస దెట్లు కానున్నదో, ఎవ్వ డేని యెఱుగ డించు కైన,
కాన రేపటి కని కాలంబు గడపక, చేయ వలయు దాని చేయు నేడె ॥ ౨౧

[illegible]ం, సురాపాయి, గురుని కాంతగూడినవాడు, బంగారుదొంగ,
వారితో గూడిన దురాచారు డొకడు, పంచపాతకు లన జెల్లు వసుధయందు. ౨౨

(సశేషము)

వార్తలు, విశేషాలు

మాతృశ్రీ శారదామణి శతతమ జయంతి మహోత్సవాల సంగ్రహ నివేదిక

బేలూరు రామకృష్ణ 'మఠ' 'మిషను'ల అధికారులు ఈ ఉత్సవాలను అర్హరీతిని నడపడానికై తాత్కాలిక నిర్వాహకపరిషత్తు [ఎక్సెక్యుటివ్ కమిటి]ను ఒకదానిని ఏర్పఱచిరి. ఆ పరిషత్తువారు 'భారతీయ మహిళా మతల్లులు' [గ్రేట్ విమెన్ ఆఫ్ ఇండియా] అను ఆంగ్ల గ్రంథ రాజమును, వంగాంగ్ల భాషలలో మాతృశ్రీ సంగ్రహ జీవిత చరిత్రలను ఉత్సవ స్మారకాలుగా ప్రకటింప బూనుకొన్నారు. జయరామవాటిలో మాతృశ్రీ నివసించియుండిన యింటిని ఈ పరిషత్తువారు రూ. 2,300/-లకు కొన్నారు. తే 1-4-1953 ది కూడిన సభలో జెనరల్ కమిటి ఒకటిన్నీ ఎక్సెక్యుటివు కమిటి ఒకటిన్నీ ఏర్పడ్డాయి. ఇవి కాక సబ్ కమిటీలు ఎన్నో ఏర్పడ్డాయి. వీని వివరాలు నివేదికలో ఉన్నవి.

తే 27-12-1953 ది ఉత్సవప్రారంభం. జనరల్ సెక్రిటరి శ్రీమన్మాధవానందస్వాములు ఆధ్యక్ష్యం వహించగా, కేంద్ర మఠాధిపతులు శ్రీమచ్ఛంకరానందస్వాములు మంగళసందేశమును జదివారు. కలకత్తాయూనివర్సిటీఇన్స్టిట్యూటులోగూడా భక్తగోష్ఠి తే30-12-1953ది జరిగింది. తే 3-1-1954 ది జరిగిన దక్షిణేశ్వర యాత్ర, ప్రారంభోత్సవకార్యక్రమాలలో తుది అంగం.

శతతమజయంతిమహోత్సవాలు మనదేశంలో వివిధప్రాంతాలలోను విదేశాలలో వివిధ ప్రాంతాలలోను ఉన్న శ్రీరామకృష్ణ 'మఠ' 'మిషన్'ల కేంద్రాలలోనేగాక ఈ సంస్థకు చెందని తావులలో కూడ పెక్కుంట జరిగాయి.

ఈ ఉత్సవ జ్ఞాపకంగా మాతృశ్రీ శారద యొక్క చక్కని చలవరాతివిగ్రహమును జయరామవాటిలో ప్రతిష్ఠించడమే కాక, శ్రీశంకరానందస్వాములు దక్షిణేశ్వరమున మహిళలకై శారదామఠమను ఒక మఠమును స్థాపించారు. వారి ఆధ్యక్ష్యంలోనే కలకత్తాయూనివర్సిటీఇన్స్టిట్యూటుహాలులో అఖిల భారత మహిళలమహాసదస్సు నాలుగుదినాలు సమావేశమైంది. మహిళలసంగీతమహాసదస్సు ఒకటిన్నీ వృత్తివిజ్ఞానకళావస్తుప్రదర్శనమొక్కటిన్నీ జరిగాయి. పోటీలలో ఇండియా పాకిస్థాన్ బర్మా సింహళం అనే నాలుగుదేశాల విద్యార్థినులు పాల్గొన్నారు. 1954 డిసంబరులో శతతమ జయంతి మహోత్సవాలు ముగిసినవి.

'శ్రీరామకృష్ణ' 'వివేకానందు'ల జయంతులు, డాకా

మొత్తం ఏడు దినాల కార్యక్రమం, మార్చి తే 3 ది నుండి తే 9 ది వఱకు. అనంతప్రజానీకం సమావేశమయ్యారు. శ్రీ ప్రణవాత్మానంద స్వాముల ఉపన్యాసాలు శ్రోతలకు మహాప్రీతిని

కలిగించాయి. వివిధ నాటకప్రదర్శనాలు ఎంతో వినోదం కూర్చాయి. తే 7 దినాటి విద్యార్థిసభకు తూర్పుపాకిస్థాన్ నిధిమంత్రి శ్రీ మనోరంజన ధార్‌గారు అధ్యక్ష్యం వహించారు. కాజీ హుస్సేన్, ప్రొఫెసరు అజిత్గుహ, స్వామిసత్యకామానందులు చక్కగ మాటాడారు. తే 8 ది దరిద్రనారాయణసంతర్పణ – తుదినాటి మహాసదస్సులో తూర్పుపాకిస్థాన్ – అసెంబ్లీ – స్పీకరు జనాబ్ అబ్దుల్ హకీముగారు అధ్యక్షపీఠం అలంకరించారు. డాక్టరు గోవిందచంద్రదేవ్, శ్రీమతి ఆశాలతసేన్, శ్రీసంతోష్గుప్త, స్వామి ప్రణవాత్మానంద ప్రముఖులు ఉపన్యసించారు. బేగం సూఫియా కమాలును శ్రీ శివనారాయణ రాయియు తమ గేయాలను చదివారు.

ఒక విన్నపము

ఆంధ్రప్రదేశమందును, అన్యరాష్ట్రములందును జన్మించిన 'ఆంధ్రమహాభక్తుల జీవిత చరిత్ర' యింతవర కొక్కటి యైన లేదు. అజ్ఞాతముగా ఉన్న ఆంధ్రమహాభక్తులను గురించిన సంపుటము ఒకటి ప్రకటించినచో, స్వరాష్ట్రీయులకును, అన్యరాష్ట్రీయులకును ఎక్కువ ఉపయోగకరముగా ఉండగలదని ఆంధ్రసోదరులు పెక్కురు వెలిబుచ్చిన సూచనను ఆధారముగా గొని అట్టి సంపుటము నొకదానిని మేము ప్రకటింప నిశ్చయించితిమి. ఆంధ్రసోదరుల తోడ్పాటు లేనిదే యిట్టి మహత్కార్యము నెఱవేర్చుట కడుంగడు కష్టము. ఆంధ్రసోదరులు మా యీ విన్నపమును మన్నించి, తమకు తెలిసిన ఆంధ్రు లగు వివిధ దేవతాభక్తుల, గురుభక్తులచరిత్రలను వీలైనన్ని వివరములతో, లభించిన వారి చిత్రపటములతో సహా పంపి గాని, లేదా ఎచ్చట లభింపగలవో వివరములు తెలిపి గాని మా యీ ఉద్యమమునకు తోడ్పడగలందులకై ప్రార్థించుచున్నాము.

సజీవులచరిత్రలు పంపునపుడు వారి ప్రస్తుత విలాసము, పుట్టిన తేది మొదలగు వివరములు గూడ వీలైనచో సేకరించి పంపవలసినదిగా వేడుచున్నాము.

విధేయుడు,
దిగవల్లి శేషగిరిరావు,
సంపాదకుడు, ఆధ్యాత్మికగ్రంథమండలి,
విజయవాడ - 2.

రామజయంతి

ఆలూరు తాలూకా చింతగుంటగ్రామమున శ్రీ గురుసేవాసంఘమువారు తే 8–4–57 దినాడు రామజయంతి మహోత్సవం విభవోత్తరంగా జరిపారు. శ్రీమత్స్వామి వైరాగ్యానందులు వివిధసేవలను భజనలను భక్తసంతర్పణను పురోత్సవమును జరిపించుటే కాక రామావతారప్రయోజనమును సకలజనహృదయంగమముగా ఉపన్యసించారు.

శ్రీరామకృష్ణప్రార్థనామందిరము - పోలమూరు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా

తే 21–4–1957 దినాడు పార్లమెంటు సభ్యులైన కర్నల్ డాక్టరు శ్రీ డి. ఎస్. రాజుగారి ఆధిపత్యాన శ్రీ పోతాప్రగడ శ్రీరామారావుగారు B. A., B. L., శ్రీ పిలకా శ్రీకృష్ణమూర్తిగారు B. A., శ్రీ కె. రామమూర్తిగారు అను ప్రముఖుల ఉపన్యాసాలతో — ప్రస్తుతం పారిస్ రామకృష్ణమిషను కధిపతులుగా ఉన్న శ్రీ నిత్యబోధానందస్వాముల ఛాయాచిత్రావిష్కరణమహోత్సవం వైభవయుతంగా జరిగింది. కార్యదర్శులు యామజాల లక్ష్మీనరసింహమూర్తిగారు, కలిదిండి రామచంద్రరాజుగారు.

గ్రంథసమీక్ష

శ్రీ వసిష్ఠ గీత

శ్రీమహర్షి వాల్మీకి విరచితము, ప్రథమ భాగము; ఆంధ్రానువాదకులు : శ్రీవిద్యాప్రకాశానందగిరిస్వాములవారు; ప్రకాశకులు : శ్రీ శుకబ్రహ్మాశ్రమము, కాళహస్తి, చిత్తూరు జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్; పుటలు : 308; వెల : రూ. 3/– లు.

వాల్మీకిముని 24 వేల శ్లోకములు గల శ్రీమద్రామాయణమును రచించినా డను నదే మన మందఱు మెఱిగిన విషయము, గాని 32 వేల శ్లోకములు గల వాసిష్ఠరామాయణమును రచించిన సంగతి మనలో చాలమంది యెఱుగము. అది కాంతాసమ్మితము, ఇది శ్రుతిసమ్మితము, అందు లౌకికజీవితము, ఇందు పారమార్థికజీవితము. దాని కధికారి భేదము లేదు, దీనికి కావలెను. అందు సాహిత్యగోష్ఠి, ఇం దాధ్యాత్మికవిచారణ. అది సుప్రసిద్ధము, ఇది అన్వేష్టవ్యము. ఈ వాసిష్ఠరామాయణమున కే యోగవాసిష్ఠ మనియు నామాంతరము గలదు.

కేవలజ్ఞాని కాని, కేవ లాజ్ఞాని గాని యీ శాస్త్రమునం దధికారి కాడు. ''న శాస్త్ర మద్రవ్యే ష్వర్థవత్'' అని వామనుడు చెప్పినట్లు మూఢులయందు శాస్త్రము ప్రవర్తింప నేరదు. ఉదాహరణముగ ''న కతకం పంక ప్రసాదనాయ'' అనియు చెప్పెను. చిల్లగింజ మురికినీటిని నిర్మలముగ జేయగలదు, గాని బురదను తేటపరుప లేదు. అట్లే మూఢున శాస్త్రమువలని ప్రయోజనము లేదు. జ్ఞాని గూడ లోలోన్నతులవలె నుండును గాన నతని శాస్త్రము ప్రసక్తియే లేదు. అందుచే జిజ్ఞాసువు మాత్రమే దీని యం దధికారి.

ఈ గ్రంథమునందలి శ్రీరాముడు తీవ్రజిజ్ఞాసువు. షోడశవర్షప్రాయు డైన శ్రీరాముడు తీర్థయాత్రానంతరము వైరాగ్యము గలిగి, ప్రజాగరుడై, యన్నపానీయములు ముట్టక, తనయొక్కయు, దృశ్యప్రపంచముయొక్కయు స్వరూపస్వభావముల నెఱుంగుటకై పరితపించెను. తప్తమైన పాత్రమునందే కళాయిపూత బాగుగ నంటును. కళాయి పూసిన పాత్రయం దెట్టి పుల్లని పదార్థములు పోసినను చిలు మూరదు. అట్లే తపించిన మనస్సునకు వైరాగ్య మనెడి కళాయిపూత పూసినచో రాగద్వేషాదులు దాని కంటవు. శ్రీరాము డట్టి పరితపించిన యుత్తమాధికారి కాబట్టియే వసిష్ఠోక్తము లగు బోధలు విని ''నష్టో మోహః పదం ప్రాప్తం త్వత్ప్రసాదా న్మునీశ్వర స్థితో ఽస్మి గతసందేహః ...... కరిష్యే వచనం తవ'' (వ. గీత – నిర్వాణప్రకరణము) అని పలికెను.

దశరథుని సభాభవనమున నించుమించుగ నీ బోధ యిరువదిదినములు నడచినది. ఆ బోధను ఆకాశమునుండి సిద్ధగంధర్వాదులు, భూలోకమున వ్యాసవాల్మీకివామదేవాదిఋషులును, నారదుడును వినిరి. బోధలు వినిన పిదప విశ్వామిత్రుడు ''యేన గంగాసహస్రేణ స్నాతా ఇవ వయం స్థితాః'' ''వేలగంగానదులలో స్నానము చేసినట్లు మహాపవిత్రుల మైతిమి''

అని పలికెను. త్రిలోకసంచారి నారదుడు "యన్న శ్రుతం బ్రహ్మలోకే స్వర్గే భూమితలే తథా" "సత్య, స్వర్గ, మర్త్యలోకములలో నే నిట్టి బోధను వినియుండ లేదు. ఆ జ్ఞానమును విని నా చెవులు పవిత్ర మైనవి" అని పలికెను. సిద్ధులు "వ్యాఖ్యాతా శ్చ శ్రుతా శ్చాల మీాదృశా స్తు న కేచన" "అనేక గ్రంథములను విని వ్యాఖ్యానించితిమి కాని, వసిష్ఠుని యుత్తమ బోధల వంటి వేవియును కావు" అని పలికిరి. గ్రంథప్రాశస్త్యమును గూర్చి యొక్క శ్లోకములో "య ది హాస్తి త దన్యత్ర య న్నే హాస్తి న త త్క్వచిత్ । ఇమం సమస్త విజ్ఞాన శాస్త్ర కోశం విదు ర్బుధాః॥ "ఈ శాస్త్రమందున్న దే యితరశాస్త్రములందును గలదు. దీని యందు లేనిది మరి యొక చోట లేదు. పండితు లీ గ్రంథమును విజ్ఞానశాస్త్రకోశమునుగా దెలిపిరి" అని తెలుపబడినది.

సాధకునకు సగుణోపాసనమువలె నిర్గుణోపాసనము సులభముకాదు. అద్వైతమతమున నిర్గుణోపాసనకు ప్రాధాన్య మొసగబడినది. అన్ని మతగులవారును ప్రపంచము సత్య మనుచుండ, అద్వైతులు మిథ్య యనుచున్నారు. జీవేశ్వరాత్మలకు భేదమే లే దనుచున్నారు. ఈ ద్వైతభావన మనఃకల్పితమే కాని వాస్తవముగ లే దనుచున్నారు. చీకటిలో త్రాటిని జూచి పా మనుకొన్నట్లు, మాయచే నావృతమైన బ్రహ్మ మీా ప్రపంచమువలె తోచుచున్న దనిరి. ఇట్టి విరుద్ధవిషయములను శ్రుతిప్రమాణములతో, యుక్తులతో, అనుభూతులతో సమన్వయపరచి, సాధకుని మనస్సునకు నచ్చజెప్పుటకై, వైద్యుడు చేదుమాత్రలను చక్కెరలో పొదిగి రోగికి నోటిలో వేసినటుల, పలువిధములగు నుపాఖ్యానము లీ గ్రంథమున జెప్పబడినవి.

32 వేల శ్లోకములు గల యోగవాసిష్ఠమును చదువుట సామాన్యజనులకు సాధ్యము కాదు. అందునను సంస్కృతభాషాపరిజ్ఞానము లేని వారికి దాని ప్రయోజనమే లేదు. దీనిని సర్వజనోపయోగకరముగ జేయ నెంచి శ్రీవిద్యాప్రకాశానందగిరిస్వాములవా రా గ్రంథము నుండి ముఖ్యము లగు 8 వేలశ్లోకములను గ్రహించి, అధ్యాయములుగ విభజించి, తెనుగు తాత్పర్యము వ్రాసి, యీా "వసిష్ఠగీత" యను గ్రంథముగ వెలువరించిరి. ఈగ్రంథము ప్రథమ భాగము మాత్రమే. ఇంకను మూడుభాగము లచ్చొత్తింప వలసి యున్నది. మూలమునందు వలెనే దీనియందును వైరాగ్య, ముముక్షు, ఉత్పత్తి, స్థితి, ఉపశమ, నిర్వాణము లను నాఱు ప్రకరణములు గలవు. ఈ గ్రంథమున మూడుప్రకరణములుమాత్రమే గలవు. ఒక్కొక్క ప్రకరణము కొన్ని యధ్యాయములుగ విభజింప బడినది.

శ్రీ స్వాములవారు మూలగ్రంథమునందలి ప్రథాన తత్త్వభాగములను విడువక, బాహుళ్యమును సంగ్రహించి, విశేషాంశములను కుండలీకరణములలో వివరించి, నాతిసంగ్రహముగ, నాతివిస్తరముగ, సరళమగు శైలిలో, నిర్దుష్టమగు భాషలో వచనరచన సాగించిరి.

శాస్త్రజ్ఞానమునకుతోడు అనుభూతియు గల వా రగుటచే శ్రీ స్వాములవారు గూఢార్థ క్లిష్టార్థములను వివరించి, పఠితృజనమునకు కరతలామలక మొనర్చిరి. అచ్చటచ్చట వ్యాఖ్యాన విశేషములను గూడ పొందుపరచిరి. గ్రంథప్రశస్తిని గూర్చి యెంతయో వ్రాయ దగి యున్నను గ్రంథవిస్తరభీతిచే వ్రాయ జాల నైతి.

ముముక్షువులు మిగిలిన మూడుభాగముల నచ్చొత్తింప జేసి, నిష్కామ లగు శ్రీస్వాముల వారి యపారకృపకు పాత్రు లగుదురు గాక.

అత్యంతోపయుక్త మగు నిట్టి గ్రంథమును రచించి సాధకలోకమున కందజేసిన శ్రీస్వాముల వారు మనకెల్లరకును కరమువంద్యులు.

—అఖండం - సీతారామశాస్త్రి

సుందరభారతయాత్ర

రచయిత : శ్రీ విద్వాన్ బులుసు సూర్య ప్రకాశశాస్త్రిగారు; ప్రకాశకులు : తెనాలి సాధనగ్రంథమండలివారు; మొత్తము పుటలు 748. రెండుభాగములుగ విభక్తము. వెల ఒక్కొక్కభాగమునకును రూ. 2–50.

భారతీయులకు ఆస్తిక్యమే ప్రాణము. ఆసేతుహిమాచలవ్యాప్తమై ఉన్న మన భారతదేశమున పుణ్యక్షేత్రములును పుణ్యతీర్థములును ఒక్కొక్కప్రాంతమున పెక్కులు గలవు. ఆరోగ్యాది శక్తి సంపన్నులకు పుణ్యక్షేత్ర తీర్థాలయాత్ర కర్తవ్యము. అట్టి శక్తి కొఱవడిన వారికి పుణ్యక్షేత్రతీర్థాల స్మరణయు యాత్రాఫలము నొసంగు ననుట పెద్దల ప్రమాణము. యాత్ర కేమి, స్మరణ కేమి, ఆ క్షేత్రతీర్థాల విశేషములను వివరములను తెలుపు గ్రంథాలు అన్ని ప్రాంతీయభాషలలోను ఆవశ్యకములు. తెలుగుభాషలో ఆ కొఱదువను ఈ గ్రంథకర్తగారు ప్రశంసార్హముగ తీర్చినారు. మొత్తము గ్రంథము యాత్రాఖండము, ద్వారకాఖండము, కాశీఖండము, జగన్నాథఖండము, మధ్యభారతము, రామేశ్వరఖండము, పరిశిష్టఖండము అని ఏడు ఖండములుగ విభక్తమై యున్నది. ఒక్కొక్కఖండములోను తత్ప్రాంతీయ క్షేత్రాలను గూర్చిన సకలమును సంక్షేపసామగ్ర్యసంపన్న ఫక్కిని చిత్రపటములతో సహా పొందుపడియున్నది. కీర్తిశేషులు మహోపాధ్యాయ దుర్భా సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు వ్రాసిన పీఠికయు యాత్రావైభవము అను శీర్షిక క్రింద గువ్వబడిన శ్రీ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మ – శ్రీ మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మ – శ్రీ వఝ్ఝల చినసీతారామశాస్త్రి – శ్రీ శతావధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రి – శ్రీ పోతుకూచి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి – శ్రీ దివాకర్ల వేంకటావధాని – శ్రీ మువ్వారి వేంకటరమణశాస్త్రి – శ్రీ శతావధాని గడియారము వేంకటశేషశాస్త్రి – శ్రీ చింతా దీక్షితులు – శ్రీ జొన్నలగడ్డ సత్యనారాయణమూర్తి – గారల వ్యాసరాజములును, గ్రంథపు విలువను పెక్కుమడుంగులు హెచ్చించినవి. ఈ యపూర్వ పుణ్యఫణితికి మా యభినందనములు.

—ప్రభాకర్

శ్రీ బ్రహ్మానందబోధనలు

శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

"శ్రీ రామకృష్ణదేవునియొక్క పారమార్థిక పుత్త్రుడు" అని పేరొంది, శ్రీ వివేకానంద స్వామితో ఇంచుమించు సమానౌన్నత్యము నొందిన భక్తిజ్ఞానసిద్ధుడగు మహాపురుషుని సవిస్తర జీవితమును, దివ్యోపదేశములును గల యీ గ్రంథము జిజ్ఞాసువుల కందఱకు అవశ్య పఠనీయము, మహోపకారకము.

త్రివర్ణముఖచిత్రము, శ్రీ రామకృష్ణునియొక్కయు, శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామియొక్కయు ఛాయాచిత్రములు గలవు.

344 పుటలు (ప్రథమ ముద్రణము) వెల: రూ. 3-50

శ్రీ శారదాదేవి

రచయిత: శ్రీ నండూరి బంగారయ్యగారు, బి. ఏ., బి. ఎల్.

శ్రీ శారదాదేవి దివ్యజీవితము ఇందు వివరముగ, మనోహరభాషలో చిత్రింపబడి యున్నది. ఆమె హృదయము నెఱుంగగోరు భక్తులీ గ్రంథమును జదివి తీరవలయును! క్రొత్తవిషయ మెంతో సేకరించి కూర్పబడిన యద్భుత గ్రంథము.

144 పుటలు వెల: రూ. 1-25

పవహారిబాబా

(శ్రీ వివేకానందస్వామి ప్రణీతము)

అనువాదకులు:

శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

ఇది కాశికి చేరువ గాజీపూరులో నుండిన యొక గొప్ప ఋషీశ్వరుని అత్యద్భుత జీవిత చరిత్ర! శ్రీ వివేకానందస్వామి ఈ మహనీయునియెడ అత్యంత భక్తిప్రపత్తులు గలిగి ఈయనకు శిష్యుడు కాగోరె నన్నచో ఈయన గొప్పతన మిట్టిదని వివరింప నవసరములేదు.

30 పుటలు వెల: 25 న. పె.

అడ్రెసు: మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

శ్రీ రామకృష్ణోపనిషత్తు

తమిళ రచయితలు :

శ్రీ చక్రవర్తి రాజగోపాలాచార్యులుగారు

ఆంధ్రానువాదకులు :

గౌ॥ న్యాయమూర్తి శ్రీ ప్రత్తిపాటి సత్యనారాయణరావుగారు

శ్రీరామకృష్ణదేవుని దివ్యోపదేశవాక్యములను శ్రీ రాజాజిగారు మనోహరకథారూపముగను, సంభాషణరూపముగను అమర్చి, తమిళభాషలో రచించియున్నారు. అందు వారి సూక్తివైచిత్రియు ప్రత్యక్షర చమత్కారమును ఎంతటి గంభీరవిషయమునైనను సర్వసుగ్రహము చేయగల నైపుణియు తలపోలమంటినవి. ఆ గ్రంథముయొక్క యనువాదములు ఇంగ్లీషు, మరాఠీ, బెంగాలీ, గుజరాతీ, హిందీభాషలలో ఇప్పటికే అపారవ్యాప్తి నొందినవి. దాని కిది చక్కని తెలిగింపు.

128 పుటలు   వెల: రూ. 1-25

అడ్రెసు: మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

OUR NEW PUBLICATIONS

CHĀNDOGYA UPANISHAD

With Sanskrit text, word for word meaning, translation and Notes according to Sri Sankara's Commentary.

Translated by
SWĀMĪ SWĀHĀNANDA
with an introduction by
SWĀMĪ VIMALĀNANDA

Neat Printing and Beautiful Set up

Price Rs. 8.   Postage Rs. 1.50.

THE MAHANARAYANOPANISHAD OF THE KRISHNA YAJUR VEDA

(*Text with Svara marks*)

Introduction, English Translation, Word-meaning, Simple Sanskrit Explanation and Elaborate Critical and Explanatory Notes Tracing the source, back-ground Significance and Religious Application of the Mantras and Formulas.

By
SWĀMĪ VIMALĀNANDA

Price Rs. 5.   Postage Rs. 1.25.

SRI RAMAKRISHNA MATH, MYLAPORE, MADRAS-4.

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

ఇందు శ్రీరామకృష్ణుని జీవిత సంగ్రహమును 1121 మహోపదేశములును గలవు.

జీవుడు : సంసారము ; మాయ, గ్రంథములు : గ్రంథులు, బాధగురువులు : బోధ గురువులు, లౌకికులు : వారి ధోరణులు, ఆత్మోన్నతి ; సాధకులు . వారి యాదర్శములు, పారమార్థిక జీవనమునకు సదుపాయములు, సర్వమతసామరస్యము, దేవుడు, జ్ఞానము : భక్తి : కర్మము, బ్రహ్మతత్త్వము మున్నగు అంశము లిందు తేటతెల్లముగ పసి బిడ్డల కయిన అవగాహన కాగల ఉపమానములతో వివరింపబడియున్నవి.

నీతికథలును సూక్తులును మకరందపేశలములు, నిర్వృతికరములు.

ఈ గ్రంథం చదువుతూంటే ఒక్క ఐహికానికీ, ఒక్క ఆముష్మికానికీ కాక, రెంటికీ సంబంధించిన సూక్ష్మాలూ, రహస్యాలూ, కీలకాలూ చక్కగా అరటి పండొలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు ఉంటవి... —ఆంధ్రపత్రిక

540 పుటలు ప్రజ్జ్వలమగు పంచమ ముద్రణము ! వెల : రూ. 3-50

హిందూమతము

రచయిత : శ్రీ వివేకానందస్వామి

అనువాదకులు : శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

హిందూమత నామమును పరస్పరభిన్నభావభూయిష్ఠములగు అనేక మతసంప్రదాయ ములు వహించి యుండుటచే, తత్స్వరూప నిర్వాచనమునకు ఇందు శ్రీ వివేకానంద స్వాములవారు పూనుకొని ఆ మతము వేదసంహితాకాలమునుండి ఎట్లు క్రమ పరిణామ మందెనో, అందు సర్వసమ్మతమూలభావము లెవ్వియో, అది చేయు బోధ యెట్టిదో, ఇన్ని భిన్నమతాంతరము లెట్లు కలిగెనో, ఈ కలగూరగంపకు హిందూమత నామ మెట్లు లేర్పడెనో విశదీకరించియున్నారు. జిజ్ఞాసువుల కత్యంతోపయుక్తమగు గ్రంథము.

... తెనుగువాఙ్మయములో వేదాంతచర్చలపై ... ప్రకటింపబడిన గ్రంథములలో ఇది ఉత్తమోత్తమ మైనదని శిరసాగ్గి చెప్పవలసియున్నది. ... —భారతజ్యోతి 12-4-1956.

168 పుటలు వెల : రూ. 1-25

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4